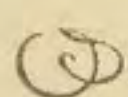

BẢO-QUẢN

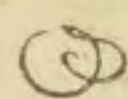
N° 150
Rue Lagrandière
SAIGON

Directeur :
Đào-trình-Nhật

gratuit M. nhà
mai

tuần báo ra thứ bảy

GIÁ MỖI

1 năm.....	7 \$ 00
6 tháng.....	3 60
3 tháng.....	1 80
1 tháng.....	0 60

Abonnement administratif :
10 \$ 00 par an

SAMEDI 30 JUILLET 1938 — N° 46 — 20 TRUONG, MOI SO 0 \$ 15

HITLER SẮP LẬP
RA MỘT NỀN TÔN GIÁO
MỚI VÀ TỰ MÌNH LÀM
GIÁO-HOÀNG

(TIN LÁC BẢO)

NGHĨE BÀN CHỦ Ở NAM-KỲ

NẾU NGÀ NHƯ T DÀNH NHAU PHEN NÀY, THỬ XEM AI THẮNG AI BẠI ?

QUA NĂM 1939, LOÀI NGƯỜI CHẾT RAO

PHUẾ - THU' O'NG MIỀ GÁI VÀ LÀM HÓ'N - GIAN

Bút Sơn.

CL. Côt.

Mách giùm làm nghĩa cho ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao là bệnh mà dân tộc ta dễ mắc hơn hết. Ban sơ bệnh chỉ phát ra bằng ho gió, ho cảm, nhưng nếu lâu ngày không điều trị phổi yếu, vi-trùng ho lao (bacille de kock) hóa sanh ra từ chỗ phổi yếu. Chứng ấy người ho khan, rang tức cả ngực, khạc ra đàm trắng, xanh hoặc vàng, đôi khi khạc ra máu. Vậy ai lỡ mắc bệnh ấy, mà đã chạy cùng thầy Tây, Tàu, nhưng bệnh mình vẫn trở trở thì mau gởi thơ đến cầu phương thuốc gia truyền của ông TRINH-HẢI-LONG (nội tổ của ông đốc-học TRINH-VĂN-HẢO Saigon) để lại. Ở xa muốn có thuốc dùng gởi mandat 3p.50 thì có thuốc gởi lại. Thơ, mandat đề cho M. TRINH-VĂN-HẢO Directeur Ecole Villa n° 110 rue Vassoigne (Tân-dịnh) -:- SAIGON

A Monsieur H. H. A. AMIL

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon. — SAIGON

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng :
Monsieur professeur H. H. A. Amil 164 rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay mẫu nhiệm giới hạng nhất, nói đầu có đó, chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp giùm cho ai là kẻ khổ tâm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường chỉ nẻo, đều gặp mọi đều hạnh phúc.

Nên đứng ra báo cáo cho hết thầy chị em được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM
MYTHO

Xin thú thật cùng ông rằng xưa nay việc coi tướng số, vẫn biết việc ấy là môn khoa-học, song tôi coi ít có người chịu nghiên cứu cho đáo để, mà xem được tương tận. Phần nhiều có những người nói dối gạt lấy tiền mà thôi.

Nhơn dịp tôi đi Saigon, lại gặp người bạn của tôi, nói ông xem tướng số đại tài, trăm chuyện không sai một. Nên tôi có đến ông xem suốt cả đời tôi, nhưng lúc ấy tôi chẳng để ý đến.

Chẳng ngờ đến ngày nay tôi mới biết những lời tiên tri của ông không sai.

Thật đáng khen, đáng kính sự mẫu nhiệm của ông nhiều.

Nay kính

LÊ-THĂNG-HÀ

Ancien secrétaire à

CAN-ĐUỐC

(CHOLON)

Muốn được hoàn toàn ba việc: Hàng tốt, vẻ đẹp và dùng bền thì nên mua nón và giày

au coq d'annam
108 bd Bonard Saigon

◆ PHU-LƯU ◆

PHẠM-VĂN-VIỆN (PROPRIÉTAIRE)

Hàng chế tạo quốc kểu hiệu Phù-Lưu-Đại-lý giày tân thời Hanoi và hộp dăm của các vị hoa-khôi — Bán đủ các thứ hàng tạp hóa Bắc-kỳ — Valises — Cartables — Thuốc Lào Có xe hơi nhà vận tải hàng-hóa đi khắp Lục-tỉnh

BÁN SỈ BÁN LẺ

Thưa quý ngài,

Vì lòng quý ngài đã quá yêu mà vừa giúp cho bản tiệm đứng vững trên đường thương-mại trong bấy nhiêu lâu, bản tiệm rất cảm ơn, nay bản tiệm xin báo cáo để quý thân chủ đăng rõ là bản tiệm đã khai trương thêm một chi nhánh ở tại Cần-thơ. Vậy quý ngài ở miệt hậu giang muốn mua chi xin thương lượng với người quản-lý của bản tiệm ở tại Cần-thơ hay viết thư thẳng cho hãng chánh chúng tôi ở Saigon cũng vậy.

Nay kính cáo.

23, Boulevard Gallieni -:- CANTHO 108 et 111, Rue Lagrandière -:- SAIGON

Thuốc MẠNH Đại-Quang

Thuốc nước chế Sâm-nhung cùng các thượng-phẩm, bổ trung ích khí, bổ thận tráng dương, sự công hiệu thuốc này kể ra không xiết. Nội tóm lại, ai muốn hạnh phúc, muốn gia đình vui vẻ, thì đừng quên trong nhà có một chai thuốc MẠNH, pha với nửa lít rượu hay nước chín, mùi rất thơm tho dịu dàng dễ uống, dùng lúc nào cũng được, uống nhiều càng tốt mau thấy khoẻ khoắn, lại ngăn trừ diệt các chứng bệnh. Già, trẻ, đàn bà có thai, không thai hoặc sau khi sanh sản dùng thuốc MẠNH càng mau thấy công hiệu. Thuốc MẠNH là một vị thuốc đại bổ khí huyết, rất cần ích cho tất cả mọi người.

Thuốc MẠNH ĐẠI-QUANG bán thật chạy, song không làm quảng-cáo trong 4 năm trường, có nhiều nhà thuốc cũng dùng Sâm-nhung mà chế ra thứ thuốc nước, nên nhà thuốc ĐẠI-QUANG phải đề tên « THUỐC MẠNH » hiệu con « BƯỚM BƯỚM » có dấu chứng tại tòa cho khỏi lầm lạc khi dùng thuốc nước Sâm-nhung. Giá thật rẻ để phổ thông các giới có thể nếm mùi tốt đẹp ý vị. Chai có 0p.50 một chai, các nơi đại-lý khắp cả Đông-pháp đều có trữ bán.

Nhà thuốc chánh CHOLON : 27 Bd Tổng-dốc-Phương
Chi-cuộc, 231 rue d'Espagne -:- SAIGON

Sâm Nhung Bách Bô Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bổ tì, tiêu thực. Nội tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sấp vàng, các bà dùng thứ bao sấp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiêu với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một ống bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

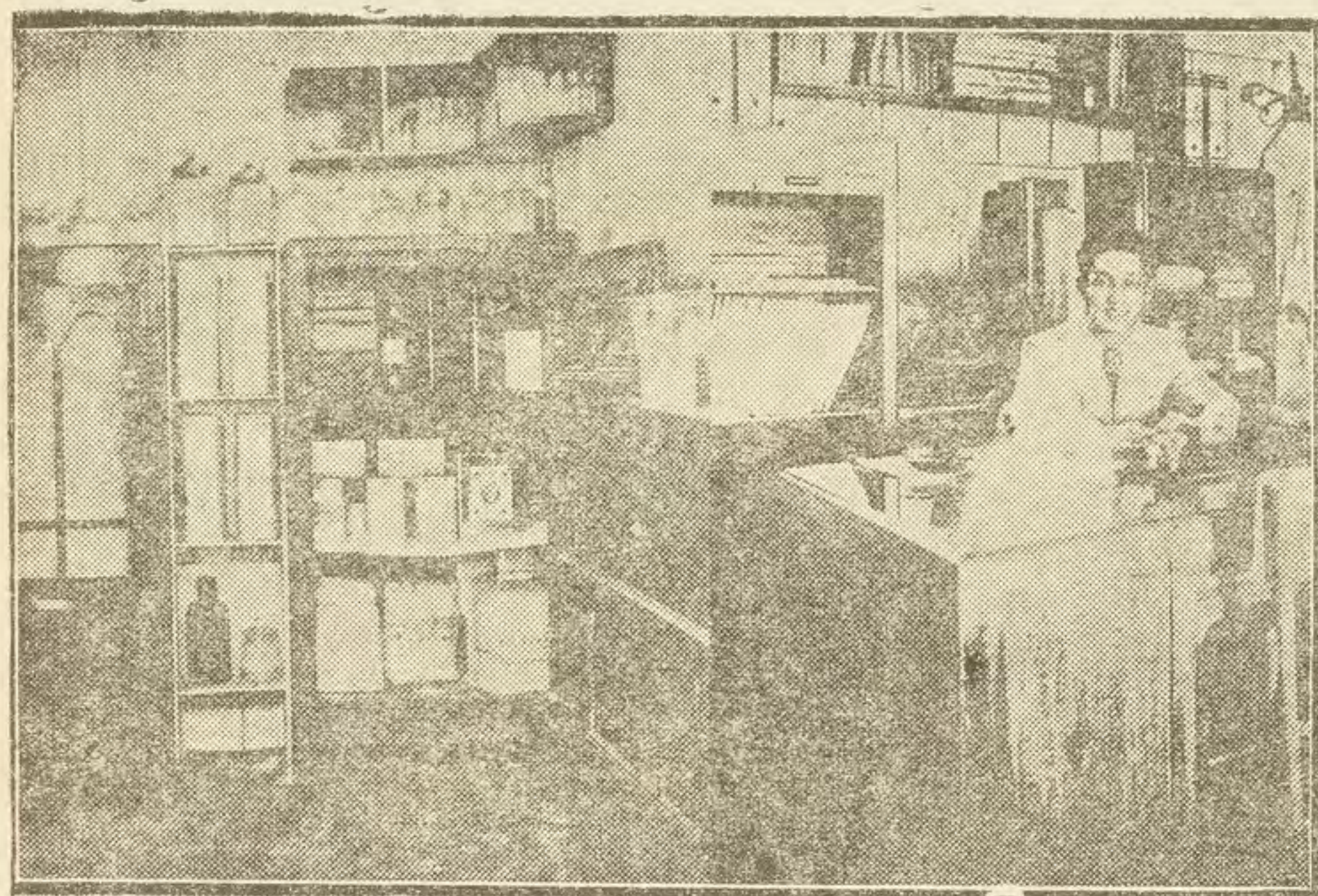
Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đầu đàn cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

88, Phố Chợ Hòm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỷ dấu hiệu Phạt 12 tay.

Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đắc-Thắng 148 Albert 1er Dakao ; BÊNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYỀN : Hữu-Thái ; SOC-TRĂNG : Trường-xuân 77 Đại-ngãi ; MYTHO : Mông-Hoa ; CẦN-THƠ : Au petit gain ; BAC-LIÊU Trang-hiếu-Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

Ông Nguyễn-Hoàng-Hoanh, chủ nhà thuốc «ÔNG-TIÊN»
nói chuyện với chúng tôi về vấn đề hạn chế
thuốc nam thuốc bắc
(Coi bài ở trang 6)

Chuyện Thêm

TỬ TRỰC

Việc cụ Phó-nhứt của chúng tôi bị hội Liên-Hữu Báo-Giới trực xuất với một cái «kỳ-lục» 17-6, một vị hội-viên có mặt hôm đó thật lạ cho tôi nghe rằng có một là thăm, không hiểu vì lẽ gì, trong đó có viết tới bốn lần «Trục-xuất!»

Tò mò, bạn tôi mất hết cả nửa tháng truy tìm cho ra cái anh nào quai gở biến chi tới bốn lần chữ ấy, trong khi ông hội trưởng có dặn trước chỉ viết một chữ «oui» hay «non» là đủ rồi!

Kiểm được người ấy rồi, bạn tôi hỏi thì anh ta trả lời như vậy: —Viết bốn lần chữ ấy là ý tôi muốn chỉ cho anh em trong hội rõ rằng cụ Phó-nhứt là một con chim lạ chứ không phải thứ thường đâu? Thời, chúng ta hãy lần tay mà đếm thử coi, có phải ông bị trục-xuất lần này là bốn lần hay không?

Lần thứ nhất bị trục ra khỏi một nhà in khá lớn mà chính ông là người lập ra nó.

Lần thứ nhì, vì lộn xộn khai sanh «bất Nam bất Pháp» của ông mà ông đã bị chánh-phủ trục-xuất ông ra khỏi đất Nam-kỳ, mặc lòng ông lấy áo trạng-sư mà trùm vào làm cổ-đạo quí gỏi lăm râm biện-ht cho ba con ma ở xung quanh lăng Đức thầy Bá-đa-Lộc.

Sau mấy tháng xa cách đất Đồng-nai, nhờ lượng khoan hồng của quan Thống-đốc Pagès, mà ông lại trở về với chúng ta. Hội ông .. không biết cái gì mà nói... L. H. B. G. tiếp rước ông vào hội tiêu dao ngày tháng, sống cách một cách rất nhã nhặn, và cứ ông tự nhiên...

lên làm phó-hội-trưởng nhất thay ông Phan-văn-Thiết xin từ chức vì nghề nghiệp bắt buộc! Thọ lãnh chức Phó-nhứt, ông rưng-rưng hai hàng nước mắt mà cảm ơn, xưng mình là đứa con hoang (con hoang này là con lăng phật, enfant prodigue rong Kinh-Thánh, chứ không phải con hoang là con bất hợp-pháp: enfant illégitime theo Dân-Luật đâu, xin đọc-giã chớ lầm!) nay trở về nhà được bà con làm bô mã-thết-đãi! Cái cử chỉ của anh em lòng báo khiến ông cảm động quá không biết lấy lời chi cảm ơn cho xứng đáng. Ông nói:

— «Tôi xin đền đáp cái tấm lòng rộng lượng của anh em bằng những việc làm sau này mà thôi!»

Những «việc làm sau này» ra thế nào thì chúng ta đã rõ, và chính vì đó mà ông bị trục-xuất lần thứ tư, sau khi bị quan Năm Sée trục-xuất khỏi ban trị sự Hội Chợ và trách Hội L. H. B. G. sao có phải ông bằng một bức thư dài hai trang giấy đánh máy!

Thế có phải ông bị «tử-trực» rõ ràng không? Ấy là chúng tôi chưa nói đến một cái trục khác nữa mà cái áo dài đen của ông thành ra phở-vật. Nếu nói cả nó thì ra ông «quá ngày trục» cũng như Quang-công ngày xưa «cung nữ quan», chỉ khác một đảng thì «trăm tướng» một đảng thì «truy danh».

Tôi nhớ lại Khuất-Nguyên ngày xưa không có nghị-lực chút rạo rức mà đã ôm đá mà nhảy xuống sông Mich-la mà chết. Người đời nay có nghị-lực nhiều hơn cho nên cụ Phó-nhứt chúng tôi trước sau bị phóng-trục tới 5 lần mà vẫn ông lại trở về với chúng ta. Hội ông .. không biết cái gì mà nói... L. H. B. G. tiếp rước ông vào hội tiêu dao ngày tháng, sống cách một cách rất nhã nhặn, và cứ ông tự nhiên...

NGHỀ XUẤT-BẢN Ở NAM-KỲ

MỖI khi nhớ đến nghề xuất bản ở Nam-kỳ, chúng tôi đều không khỏi ngậm ngùi... Nó lòi thối lổc thốc làm sao! Trách nào...

Hai mươi mấy năm về trước. Phần nhiều nhà văn Nam-kỳ đều thuộc phái cụ-học. Họ đánh chữ đối với Hán-học họ lâu thông lắm. Sách về Hán-văn thời bấy giờ cũng không phải chỉ gồm những tư-tưởng cổ và nệ đẩu. Những tác phẩm của hai họ Khang, Lương, của các nhà c sĩ Việt-nam viết từ hải ngoại gửi về... toàn là những quyển sách có giá trị về tư-tưởng. Nhưng có nhà văn nào ở Nam-kỳ dám dịch để bán đâu. Không phải sợ chánh-phủ cấm, mà sợ các nhà xuất bản không in, độc-giã không mua. Cũng nên biết trình độ độc-giã Nam-kỳ thuở trước còn thấp kém lắm.

Chi cho bằng dịch ít bộ Tam-Quốc, Phong-Thần, Tây-Du. Đã có danh lại được nhiều tiền! (Nhưng than ôi! cái danh ấy là cái danh nhất thời, đối với hạng độc-giã không hiểu được thể nào là chân giá trị của một tác phẩm).

Hết hồi truyện tàu xuất bản như ngọn thủy triều chảy mạnh, đến lượt đoán thiên tiểu thuyết. Các nhà xuất-bản bắt chước theo cổ sách «Bia đỏ» (Livres roses) của nhà Larousse cho ra tiểu-thuyết ngắn, thì các nhà văn Nam-kỳ bấy giờ cũng theo lối Maupassant để ra truyện ngắn. — Nói là theo Maupassant, chứ họ có để lương tâm nhà nghề lên trên như Maupassant đâu. Họ viết cần viết bừa để bán

cho kịp, để lấy được nhiều tiền. Có nhiều người viết quốc ngữ trật lất mà thời bấy giờ cũng cầm bút viết đoán thiên tiểu thuyết. Đến lượt lịch-sử tiểu thuyết thì ta thấy một vài ngọn bút giá trị. Những bộ «Lê-triều Lý-thị», «Gia-long đầu quốc», «Gia-long phục quốc» v.v.. của các ông đó cũng có nhiều phần đặc sắc. Lịch-sử tiểu thuyết bán chạy một lúc rồi cũng nhường chỗ cho các bản tường Cải-lương. Nhà Tin Đức thư xã, nhà Đức-lưu-phương, nhà Phạm-văn-Thịnh đều đua nhau cho ra những bản tường Cải lương có hình lạng rất đẹp.

Thành ra bây giờ, nếu soát lại các sách đã xuất bản ở Nam-kỳ thì chẳng có quyển nào có chân giá-trị cả! Buồn và tủi thật, nhưng không phải lỗi tại xứ Nam-kỳ không có những ngọn bút chân tài đâu! — Có chân tài mà không được dịp đem ra thì thối nó, nhà văn cũng buồn lòng mà để cho nghệ thuật mình mỗi ngày một lụi. Nghề xuất bản ở Nam-kỳ càng ngày càng tẻ. Nguyên nhân cũng có phần tại nạn khủng hoảng về kinh-tế mấy năm vừa qua. Nhưng lẽ cốt yếu tại trình độ độc giã với tác giã tương phản nhau.

Đồng thời ở Bắc, nghề xuất bản lại dấy lên — rất có cơ hưng thịnh, không thua gì bên Pháp mấy. Thật vậy, bây giờ nếu đem so sánh một quyển sách xuất bản ở Pháp với một quyển xuất bản ở Bắc, ta thấy từ nội dung đến hình thức, phần chênh lệch không xa mấy. Nói chi giá xuất bản ở Bắc rẻ hơn giá sách xuất bản ở Pháp nhiều. Một là ở Bắc có giấy Đáp-Cầu là giấy nội hoá, hai là tiền công tác-giã (droit d'auteur) ở Bắc cũng rất nhẹ. Các nhà văn Bắc bán văn rẻ, nhưng không phải của rẻ là của hôi.

QUẾ-LANG

Ngài muôn lấy 3 quyển sách? HAY 1 tấm giấy số?

Ngài mua ngay mandat 7 p. 37 gửi trả tiền mặt cho 1 năm báo MAI thì được lựa chọn lấy một thứ trong hai thứ kinh-lặng này:

1° — Hoặc lấy 3 quyển sách (Tùy ngài lựa chọn trong 6 thứ này: Phan-dình-Phùng; Việt-nam Iây - thuộc - sử; Lê - văn-Duyệt; Quốc-văn cụ thể; Việc làng tồng; Luật lao-động).

1° — Hoặc lấy 1 tấm giấy SỐ 1 phần 10 của Loterie Nationale

(Nếu số trúng 5 triệu, thì ngài được 500.000, trúng 3 triệu thì 300.000 v. v...). Trong những giấy số 1 phần 10 thuộc về 7e tranche đã xổ rồi, có một vị độc-giã MAI được chia 5.000 quan vì số ấy đã trúng 50.000. Hiện nay bản báo đã có giấy số về 8e tranche ở bên tây gửi máy bay qua tuần này. Xin ngài muốn có giấy số này thì gửi mandat 7 p. 37 gấp gấp kéo như kỳ rồi có mấy vị đòi giấy số mà đã trễ hết rồi.

Coi qua trang 6

Thi tú-tài 1938

Kỳ thi tú-tài tháng Juillet 1938 trong 13 người có học riêng về khoa toán pháp với M. Trường công Miti (110, rue Lagrandière, 110) đậu 10 người (admissibles aux épreuves orales).

- 1.) Taboulet (con ông giám đốc ty giáo huấn Nam kỳ)
- 2.) Reyboubet (con ông đốc trường Cholon).
- 3.) Mlle Renée Brasey (con quan thanh-tra chánh-trị)
- 4.) Mlle. Micheline Lafrique (con quan tòa Lafrique)
- 5.) Fongeront (con bà đốc học trường Nữ-học-đường)
- 6.) Robert Rolland
- 7.) Ng-quốc-Vinh
- 8.) Victor Bez
- 9.) Gueniffey
- 10.) Dieudonné Cormaty

Vi trùng đục phổi

Ai ho lâu lâu mau, đã bóm hơi, mồ cổ, cắt dây chẳng không hết, khạc đàm nhớt tanh hôi, phổi lở có mủ, ho nhiều, ra máu, thở g nặng, ngực rang, mỗi hai vai, làm siêng, tay chơn nhức mỗi v... v... thì mau dùng thuốc HO LAO ĐAM SỬ CÓN 49 Alsace Lorraine Saigon, đã cứu rất nhiều bệnh nhân uống mỗi ngày 0p.50 trở lại, nhận bán C. Rt. 1 hộp 3p.00 uống 10 ngày, ở xa mua nơi. Đại-lý: TAN - AN Bazar Trường-Xuân; LONG - XUYẾN Trần-văn-Côn; HỐT-NỐT Trần-vinh-Tường; CÁI - RĂNG Trần-văn-Khi. Cần thêm Đại-lý khắp nơi. Bán thuốc có giấy chứng nhận của Chánh-phủ, ấy là một đảm bảo thành thật, quý ngài khỏi lo tiền mất tật còn.

Thuốc dán trị bướu hiệu Linh Dược

Dùng thuốc dán này thì bướu sẽ tiêu lặn mất. Ai mang tật này hãy mua dùng thử. Rất thần hiệu. Ngoài ra, thuốc dán này cũng trị các chứng ghê độc như: ghẻ ngứa, ghẻ hờm, ung thư, bác bối mạch lương, * yết hầu, đứt tay, chơn, dập gãy, dập xương, cá, rắn, bị cá dâm, xức thuốc này hết nhức cấp kỳ, nội một ngày thì hip miệng. Rút, bỏ cặp cần dùng cũng thật công hiệu.

Đã có nhiều bằng chứng chắc chắn. Không hết trả tiền lại. Mỗi hũ 0p.30

Muốn mua hoặc làm đại-lý xin biên thư cho Lâm-văn-Bửu 40 Boulevard Paul Bert Saigon.

Coi chừng kẻo lăm

GOM-FIX ra đời trót ba năm đang đồng-bào lục-châu hoan nghinh đặc-biệt vì GOM-FIX tốt nhất. Bà con hãy coi chừng kẻo lăm hàng xấu có trộn hờ. Mua GOM-FIX khỏi sợ lăm vì có cầu chứng tại tòa.

GOM-FIX mới sửa đổi cách chế tạo hoàn toàn bằng cách hóa học chỉ vẽ, không ai bắt chước được. Đem thử dùng rồi có nhãn GOM-FIX lại các đại-lý hoặc gian hàng trừ GOM-FIX đổi lấy sáu xu (hũ lớn) bốn xu (hũ nhỏ).

Các đại-lý mua nhiều bán không hết trong 30 ngày cho đổi gom mới.

Nên noi... Nên nghe...

MỘT MÓN THUỐC TIỀN

AI HO ?

mà uống thuốc nào cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA - BỬU - ĐƯỜNG

Nº 90, Tổng đốc Phụng Chơn

Có thuốc ho rất thần hiệu. Bất cứ dân bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

* Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tinh thần khỏe khoắn.

mà xuất-cãng, cho tới Huế-kiều ở tứ-xứ ví dụ như ở xứ ta đây, cũng nên làm bánh Trung-thu gói kết về Nam-kinh khao quân, chứ không thêm bán.

Nhưng chúng tôi tưởng đó là việc sẽ thấy thực hiện ở thế-kỷ 21 họa chăng!..

GHE thay! những án-mạng về tỉnh ở nước ta gần đây thấy sao phát ra liên liên. Cái án Jean Tôt sát thế còn đang ghi dấu rừng rợn ở trong trí người ta chưa phai, kể vụ ở đường Chasseloup và vụ Thi-Cút bị chổng chặt đầu xách đi tự thú.

Chỉ vì chữ tình mà ra.

Người có kiến thức ít nhiều, gặp cảnh vợ ngoại tình, may ra còn ần nhẫn và đến đá đít là cùng, nhưng mà mấy kẻ nông nổi hung hăng chỉ biết có lưỡi dao tuyệt hận. Mấy vụ mới xảy ra đều ở trong trường hợp đó.

Dầu ở bên Tây-phương cũng vậy.

TỪ 2 tây này trở đi, từ Saigon ra Hanoi có máy bay chở khách và chở thư. Một ngàn bảy trăm cây số rút lại mấy giờ đồng hồ.

Thật vậy, sáng sớm leo lên máy bay ở Tân-sơn-nhứt, ngay xế chiều bữa đó ta đã nghinh ngang ở Hanoi rồi. Iher từ cũng vậy: sáng ở Saigon, chiều đến Hanoi.

Cổ-nhiên là lợi tiện cho việc tin tức thông thương của đồng-bào nam bắc, nhưng đến hành-khách thì chắc giá nó không cho được 1 người trong ngàn muôn người mình có thể hưởng sự lợi tiện này.

Người ta nói đời càng ngày càng văn-minh càng mắc mớ là vậy đó.

Thuốc trị bệnh ĐAU THẬN đại tài hiệu Nhành Mai

Chứng đau thận sanh ra phần nhiều bởi sự dục vô độ, nên khí suy huyết kém, mất lờ tai óc, đau lưng mỗi gối, mình mẩy ớn lạnh hay dai dẳng, cũng là xón đất. Hoặc bởi làm việc mệt nhọc, ăn uống không tiêu, tay chơn nhức mỏi, trong bụng hồi hộp chơn vẩn mặt mày. Xin nhớ dùng thuốc bổ thận hiệu NHÀNH MAI Uống một tuần thì thấy sự tinh nghiệm phi thường, tình khi đầy đủ, đảm cam đoan không hay trả tiền lại và thường các tởu phí. Vì trước khi tôi đau thận cả năm, chạy đủ phương không hết sau nhờ thuốc này hết bệnh tôi mới mua toa báo chế bán ra, ai dùng rồi cũng khen tặng vô cùng tinh nghiệm. Giá mỗi ve 0p.50. Do nơi Nguyễn-văn-Lượng Boite postale n° 336 Saigon, trừ bán rất nhiều nơi tiệm có Nguyễn-tị-Kiến ở góc Chợ mới Saigon. Mua lẻ do nơi các Đại lý.

Giá mỗi ve 0p.50

TRƯỜNG ĐẠO-THAO-VY 32-34, rue A. Garros - SAIGON

Day từ lớp chót (Cours Enfantin) đến lớp nhứt (Cours Supérieur)

Thầy giáo lựa chọn kỹ càng và có kinh-nghệm nhiều từ 7, 8 đến 30 năm trong ty Giáo-huấn

Học trò nghèo sẽ được giảm hoặc cả, hoặc một phần học phí.

Xin vô học mau kéo hết chỗ

PHONG, BAN, ĐEN

Con nít thường hay có chứng Phong, Ban, nếu cho uống không nhằm tước, để diễn trị thì nó sanh biến nhiều bệnh nguy đến tánh mạng, chứ chẳng vừa. Vậy ai có con nít nếu mới ăm đầu, phải đề phòng trước, thì cứ cho uống thuốc CHÂU-PHÁCH-TÂN hiệu ÍCH-NGUƠN-ĐƯỜNG nội trong nửa giờ thấy hết. Vì thuốc này công hiệu cấp kỳ và chuyên môn trị đủ các chứng bệnh con nít: Phong, Ban, Ớc sữa, Ỉa mửa, Ỉa nước, đau bụng, ỉn lụng, khóc đêm, sinh bụng, làm kinh, trặc thị v...v... trăm bệnh không sai một, nên mua đề phòng mà nuôi con nít.

Giá mỗi ve 0p.20

Thuốc HO bao sấp hiệu ÍCH-NGUƠN-ĐƯỜNG trị đủ các chứng ho, danh tiếng hơn 60 năm, không có thứ nào bì kịp, người lớn con nít đều uống được.

Giá mỗi hườn 0p.15

Hỏi mua trong các tiệm thuốc Bắc khắp lục-châu.

Tổng phát hành 295 Phú-nhuận-SAIGON.

Ba phương thuốc

Lương-y Huỳnh-quốc-Nhơn ở 81 đường Avenue de l'Inspection Giadinh, một vị lương-y rất tinh thông Hán học, đã hơn hai mươi năm nghiên cứu về y-học. Gần đây ông mới phát minh ba phương thuốc, ai dùng cũng đều công nhận là vô song.

1) PHE-CUU-TINH, chuyên chữa bệnh ho phong, ho gió, ho lao, ho sưng phổi, ho ra huyết. Ve nhỏ 0p.45. Ve lớn 1p.50

2) TAM TẠNG HOÀN, một phương thuốc đề bồi bổ tinh thần hiệu nghiệm như thần. 1p.20.

3) NGŨ TẠNG HOÀN, trị bệnh đăm, ung độc, mạch lương, bệnh trĩ. Mỗi hộp 3 hoàn. 0p.50

MÓI RA

Cò Ba TÊ (Ô-môn) ca Bên bờ hồ

(Đòn tranh, kim, cò)

M. Bầy CAO (Bacliêu) ca Lỡ nh p cầu ngân

Đòn cò và độc huyền

Cò Ba NIÊM (Vinhlong) ca và đòn Tranh

Bình bán chẵn

Đòn Guitare

MỖI BỘ HAI Đĩa

asia

NGHE XUẤT BANO' NAM KÝ

(TIẾP THEO TRƯƠNG NHỨT)

Các xuất-bản-cuộc ở Bắc hiện pháp» của Phan-văn-Hùm, «Việt thời như: Đời nay, Tân Dân, nam tây thuộc sử» của Đào-Nam-ký, Lê-Cường, Minh-trình-Nhất, «Sa ngã» của Thúc-Phượng, Mai-lĩnh đã được các nhà văn tin nhiệm. Chẳng riêng gì các nhà văn ở Bắc mới đưa tác phẩm mình cho mấy xuất bản cuộc trên đây, nhiều nhà văn Namký cũng gửi các tác phẩm của họ ra Bắc xuất bản. Như ông Đào-trình-Nhất, chủ «Việt-Nam Tây thuộc sử» đưa nhân tờ báo này, cũng đưa thi-cảo mấy quyển «Phan-đình-Phùng» («Đông-kinh nghĩa-thực» «Đời cách-mạng Phan-bội-Châu» của mình cho nhà Mai-Lĩnh.

Bạn chúng tôi anh Thiên-Thu cũng cho nhà Namký ngoài Bắc xuất bản tập thơ «Ảnh hưởng lòng» của anh.

Hiệu Nam-ký đã dành riêng cho tập thơ «Ảnh hưởng lòng» một ngoại-dung rất đẹp. Bởi nên tập thơ bán rất chạy. Không mấy lúc đã phải xuất bản đến lần thứ hai.

Ngày hôm nay, cơ hồ đã đến lúc mà hầu hết các nhà văn Nam-ký phải đưa tác phẩm mình cho mấy xuất-bản-cuộc Bắc-hà mới được.

Tuy vậy gần đây, trong Nam cũng có nổi lên một xuất-bản-cuộc của ông Đỗ-phương-Quế trong Cholon. Ông Đỗ vừa là một nhà bán sách, vừa là một nhà tổng phát hành các báo chí sách vở, vì đó mà ông cũng có thể đứng ra chủ-trương một nhà xuất bản lớn tại Nam-ký như Nam ký ngoài Bắc được. Nhưng theo chúng tôi nghĩ, ông Đỗ cần phải có một người nữa hợp tác với mình. Người này không phải hợp tác về tiền bạc với ông.

Không, người này chỉ giữ chân chủ-nhiệm xuất-bản-xã cho ông mà người chủ nhiệm này phải có tài và có tư-cách. Có tài để

cán đoán giá trị những tác phẩm của các nhà văn gửi đến. Có tư cách để giao thiệp với các nhà văn, các nhà xuất bản khác trong xứ. Ở Pháp ngày nay, mỗi nhà xuất bản lớn đều có một viên chủ-nhiệm xuất-bản-cuộc.

Các sách của ông Đỗ-phương-Quế xuất-bản như «Biện-chứng ký.»

QUẾ-LANG

PHÚ-XUÂN HỌC HIỆU

41-49, Đường Gia-hội (Huế)

HÙNG KẾT QUẢ TRONG 2 NĂM VỪA QUA :

Thi Tốt Nghiệp (Diplôme d'E.P.S.F.I.)

Năm 1937

Kỳ đầu : đầu 6 trò — Kỳ thứ nhì : đầu 9 trò

Cộng cả thấy : 15 trò

Năm 1938 (Kỳ thứ nhất)

Ở Huế đầu cả thấy 83 Nam thi sanh. Trong số đó, hơn trường được 23 trò vào văn đáp, và đầu bản 20 trò. (Có một trò đầu từ nhì được Mention Bien (Binh hạng).

Thi vào Ban Tú tài Trung-học Khải Đ nh

Đi 5, đầu cả 5. (Có một người đầu thứ ba).

NGÀY NHẬP HỌC : 1er SEPTEMBRE 1938

GIÁ HỌC PHÍ { Nhứt niên : 3p 00 Tam niên : 4p.00
Nhị niên : 3p.50 Tứ niên : 4p.50

Tứ niên Bỏ tập (4e A. Complémentaire) : 4p.00

Phan phí : 7 đồng một tháng

Các giáo-viên đều có bằng Cao-đẳng Sư-phạm, Cử-nhon, Tú-tài.

Bán, sửa và cho mượn

Các thứ máy đánh chữ, có đủ đồ phụ tùng thay vào các thứ máy đánh chữ

BÁN VÀ SỬA CÁC THỨ VIẾT MÁY

Có thợ chuyên-môn khắc chữ bằng máy điện rất thần tình

TRẦN-NGUYỄN-CÁT

81, Bd Charner. — SAIGON. — Tél. : 21.289

LUẬT-PHÁP

XU' NÀY CÒN CÓ

NHIỀU CHỖ BẮT CÔNG !

KHÁC hẳn nước Pháp và các nước văn-minh, tòa Đại-hình ở xứ này bỏ mất ban hội-đồng thẩm-án do 12 ông quan tòa của dân cử ra ngồi xử những bị-cáo nặng tội choặng công bình.

«Còn về luật-hộ, các điều-khoản dựa theo luật Gia-long, đặt ra xử người bôn-xứ cho hợp với dân tình quốc tục, còn đang rối rạc lộn xộn, cần phải hiệp nhứt lại làm một cuốn rồi theo đó mà xử để tránh những sự kêu án mâu thuẫn thay đổi xảy ra thường quá, không được như xứ Bắc đã ban hành nhiều luật-hộ rất công bằng. **Lời ông GIACCOBI**

DÀ nói ông trạng-sư Giac-cobi tuổi trẻ nhưng phải cải cách ngay trong luật-pháp xứ ta đây, nhé.

ngó tác người và gương mặt như bà lão cụ già, vì cái miệng móm rất hữu duyên, mặc bạn công việc tối ngày. Thành ra câu chuyện ông hứa với tôi, tôi hứa với độc-giả, phải đây đưa chờ đợi mãi tới hôm nay.

Mình đi phỏng-vấn ông, chờ không phải đi mượn thầy kiện, cho nên không phải lúc nào muốn cướp lấy chút ít ngày giờ của ông cũng được.

Tôi nhè ngay buổi sáng 14 Juillet là ngày ông đang kỷ-niệm lịch sử dân Pháp phá ngục Bastille để lấy tự-do, tôi sừng sừng tới chặn lấy tự-do của ông trong chốc lát.

Vừa thấy mặt tôi, ông nhướn cái miệng bà lão có duyên ra, bật cười ha-ha. Có lẽ ông nghĩ đến sự đeo đuổi gắng công của anh phỏng-viên tý hon và kỳ quặc này mà tức cười chờ gì.

— Khổ quá ! Tôi cứ hẹn ông ho i..

— Ấy, đây là tội của tôi vì tôi cứ đến làm phiền ông mãi. Xin ông vui lòng tha thứ cho.

— Tôi muốn nói với ông một cách rộng rãi, đầy đủ hơn. Vì vấn-đề quan trọng ấy nó bắt buộc phải cần thận chớ không đáng cần thả lời thôi. Nhưng, đáng tiếc quá, tôi không có thì giờ rảnh rang nhiều. Bởi vậy tôi vẫn phải làm công việc trong ngày lễ Chánh-trung này. Xem đó, ông tất đã hiểu dư rồi.

«Tuy vậy, thấy ông đến thăm tôi mãi, tôi cũng ngại làm ông nhọc lòng lắm. Vậy tôi nói sơ-lược vài cái khiếm-khuyết cần

phải cải cách ngay trong luật-pháp xứ ta đây, nhé.

☞

Những chỗ bắt công của tòa Đại-Hình

«Thật ra, có rất nhiều sự cải cách cần thiết mà tất cả các trạng-sư ở đây và tôi đều đang thiết tha mong mỏi cho được mau thấy thực-hành, sớm chừng nào càng đáng mừng cho dân chúng này. Mà trong các sự sửa đổi ấy, quan hệ hơn hết là việc thiết lập ban hội đồng thẩm án như ở bên Pháp.

«Phải, ở nước Pháp và hầu hết các nước văn-minh, bất cứ một kẻ nào bị cáo về trọng tội phải đưa ra trước tòa Đại-hình, đều được xét xử công bằng do một ban hội đồng thẩm-án gồm có mười hai ông thay mặt dân (un jury composé de 12 citoyens.) ra ngồi làm quan tòa dân ở bên quan tòa nhà nước. Những ông quan tòa dân đó có quyền định đoạt xem kẻ bị cáo kia có tội hay vô tội. Quan tòa chánh-thức ngồi làm chủ tịch phiên tòa, chỉ để chiếu-hành luật pháp mà kêu án bị-cáo nếu như hội đồng thẩm-án xét nó có phạm tội, hay là tuyên-bố thả nó nếu Hội-đồng Thẩm-án bảo rằng nó vô tội.

«Tại sao ở Đông-Dương này, bất kể là người Tây hay người Nam gì hễ bị cáo ra trước tòa Đại-hình, chỉ có hai ông phụ-thẩm (assesseurs). Và lại hai ông phụ-thẩm đó chỉ đến ngồi chứng kiến cho có vì và có lệ vậy thôi, chớ thật không có quyền gì, kỳ ta nữa».

Quyền kêu án hay tha bổng đều ở trong tay mấy vị quan tòa chánh thức đọc đoán hết thấy.

«Tôi tin rằng tất cả các bạn đồng nghiệp của tôi và phần đông các ông có quyền phân xử trước tòa đều đồng ý nhau về việc yêu cầu tổ-chức một ban hội đồng thẩm án hẳn hoi cho mỗi phiên tòa Đại-hình xứ này, như ở Pháp, để xử người Pháp cũng như người Nam vậy.

☞

Những sự cải cách về luật-hộ

«Về luật-hình, đang có nhiều khuyết-diểm quan-hệ cần phải cải cách cho thật sớm đã đành, mà bên luật-hộ, ông ạ, cũng vẫn còn có những điều thiếu sót bất công mà nhà chuyên môn pháp luật không có quyền làm lơ được nữa.

«Thật vậy, trong luật-hộ để xử người Nam, người ta phải sớm gom góp những điều-luật đặt ra dựa theo luật Gia-long thuở trước để xử cho hợp với dân tình quốc tục người bôn-xứ đang còn rối rã lộn xộn. Những luật ấy cần phải hiệp nhứt lại thành một bộ luật hoàn toàn để cho các nhà cầm cân pháp-luật do theo đó mà phân xử. Như thế mới mong tránh được các sự quyết định trái ngược khác hẳn nhau (décisions contradictoires) và mấy sự thay đổi định-lệ (variations de jurisprudence) cứ xảy ra thường quá. Thành ra có người được xử ưng kẻ bị xử oan thật rất đáng phiền hà lắm.

«Bởi vậy cần phải ban bố một bộ Luật thể nào cho rành rẽ, vừa hợp với công lý và pháp-luật đời nay vừa hợp với dân-tình quốc tục để làm căn cứ cho quan tòa theo đó mà phân xử các vụ kiện hộ, có vậy mới tránh được những cái án xử phân bất nhứt, có vậy sẽ giúp các nhà chuyên môn pháp luật đứng vững làm việc trong sự công-bình.

«Sự cải cách này, đã thấy thật hành ngoài Bắc rồi. Ta nên thiết tha mong ước sẽ được sửa đổi và ban hành gấp gáp ở Nam-ký ta nữa».

VĂN-LAI

Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THÁI-PHONG

72% dầu — 186 Quai de Belgique — Saigon

QUANH CHUYỀN NGƯỜI TA TOAN GIẾT CHẾT

nghề làm thuốc xứ này

MỖI nghe qua ai không tưởng là người ta lo lắng tới sự vệ-sanh cho dân xứ này.

Mới nghe qua, ai cũng phải ngộ-nhận rằng một số kẻ kia sợ người annam chết oan mạng khi dùng thuốc Nam hay thuốc Bắc!

Sự thiệt nó trái hẳn. Nghĩa là người ta khéo đem bác-ái nhân-đạo làm tấm bình phong, để mặc sức ở bên trong họ lập mưu sắp kế, giết chết một cách không mền tiếc nghề làm thuốc tở-truyền của xứ ta đó thôi.

Bạn đọc hẳn còn nhớ cách nay mấy năm, tại Đại Hội-đồng Kinh-tế có trình bỗn dự-án Hermant, hạn chế thuốc bắc và thuốc nam.

May nhờ tấm lòng sôi - sảng của nhiều vị Đại-biễn Tây. Nam và nhứt là sự hiểu biết của quan toàn quyền Robin mà dự - án Hermant đã chết ngay lúc nó mới phôi-thai.

Hay tin ấy những vị lương-y chơn thật và phần đông bà con thuở nay có bệnh chỉ dùng thuốc Nam thuốc Bắc mà được tai qua nạn khỏi đều vỗ tay vui mừng. Ai nấy đều tin chắc rằng cái quái-thai ấy không còn lộn kiếp nữa.

Nào ngờ bây giờ bà con mình lại phải lo âu, là vì mới hay tin rằng lần này người ta không còn kiểm cách hạn chế thuốc bắc nữa, người ta xoay thế khác: tìm phương hạn chế những món thuốc thường dùng để trị bệnh mà họ cho là thuốc độc? ! ! !

Thế là những kẻ tiếm tâm quyết giết cho chết nghề làm thuốc xứ này không chịu bỏ dỡ cái dụng-tâm nguy hiểm của họ.

Họ đề khởi việc cấm chế thuốc Nam và Bắc có chất độc. Ví dụ như trị ghê không được dùng Đại-phong-tử, Xà-xang, Tha h-phân, trị bệnh dương-mai không cho dùng Nhân-ngôn, Thủy-ngân v. v.

Họ viện lẽ rằng nếu cho những vị ấy vào tay thầy lang Annam thì không khỏi sanh ra nơn mạng!

Lời tục chẳng nói: « Muốn giết chó, người ta cho nó có bệnh điên ». Cũng như người ta muốn làm cho nghề làm thuốc ở đây không còn sanh tồn nữa, họ mới tính chuyện cấm cấm dùng chất độc để bào chế thuốc, nhưng mấy ngàn năm nay như thế vị mà họ cho là độc đó, có giết ai chưa?

Muốn biết những cái lý sự đó có đứng vững được không, chúng tôi tìm hỏi mấy nhà bào-chế danh tiếng ở xứ ta. Trước hết chúng tôi đến một ông chủ nhà thuốc lớn nhứt: ấy là ông Nguyễn-hoàng-Hoanh, chủ nhà thuốc «ÔNG-TIÊN» ở Phú-nhưận.

Cái tên ông Nguyễn - hoàng-

— « Hạn chế thuốc Bắc và thuốc Nam bằng những cách mờ ám tức là chống với ý-nguyện chơn thật của dân xứ này...

Đó là lời của ông Nguyễn-hoàng-Hoanh chủ nhà thuốc annam rất lớn và có tiếng tăm ở đây, đã nói với bỗn-báo phái-viên

Hoanh chủ nhà thuốc « Ông-Tiên » tưởng không cần giới-thiệu lai lịch dài giòng, bạn đọc cũng đã biết. Người còn trẻ tuổi mà kinh dinh được sự nghiệp một cách rất phát đạt thế

— Nghĩa là ông muốn biết ý-kiến của một người chủ hệu thuốc như tôi đây phải chăng? — Vâng!

— Phải, đó là quyền lợi của tôi cũng như những bạn đồng

Quang cảnh nhà thuốc «ÔNG TIÊN» ở Phú-nhưận

kia, chẳng những là một vị nghiệp tời vậy.

Thanh-niên ưa hoạt động, lại đối với những công cuộc phước thiện nào, hay cơ-quan thể thao nào, nếu cần đến ông là ông tẩn-trợ phụ giúp ngay không hề biết từ chối, dầu tốn kém cho ông cách gì cũng vậy.

Nơi một gian phòng làm việc rất rộng rãi và sắp đặt rất có thứ tự, ông Nguyễn - hoàng-Hoanh tiếp chúng tôi với cái nụ cười.

— Thưa ông, người ta tính cấm dùng những vị thuốc Bắc thuốc Nam có tánh chất độc trong việc bào-chế, vậy ông nghĩ thế nào?

Nghiêm-nghị, ông Hoanh hỏi lại chúng tôi:

— Là sao? chúng tôi hỏi.

— Dễ hiểu lắm, ông nghĩ coi, lâu nay người ta thường nói « lấy độc trị độc » kia mà. Nếu thuốc tây đã được phép dùng những chất hết sức độc mà bào chế thuốc thì sao có kẻ lại muốn cấm việc đó đối với người Nam. Chúng tôi dùng

chất độc mà bào chế thuốc, đối với người Tây chỉ có một phần mười của họ, sợ e còn ít hơn nữa.

Muốn nói khích cho ông tỏ hết ý kiến cho mình nghe, chúng tôi lại giả vờ hỏi:

— Có lẽ người ta sợ thầy thuốc và nhà bào chế mình không biết phương pháp bào-chế mà nguy đến tánh mạng của người dùng chứ gì?

Ông Nguyễn - hoàng - Hoanh như dẫn sự tức giận:

— Ông nói như thế càng không đúng. Lâu nay ông thấy thuốc của chúng tôi bán ra đã giết chết ai chưa? Trái lại còn trị được lành những chứng bệnh mà thuốc tây có khi phải chạy, tức như thuốc Sưu-độc trị bệnh phong-tinh của tôi đó.

Lấy độc trị độc, phương pháp này người tây cũng đã dùng từ lâu rồi. Vậy chứ ông không thấy người ta lấy vì trùng trái giống vì trùng bệnh lao để tiêm và cho kẻ khác uống để ngừa những chứng bệnh nguy hiểm kia sao? Đó là tôi chỉ lấy một cái tỉ-dụ thông thường mà nhiều người đều rõ chứ chưa nói tới biết bao nhiêu thứ thuốc của người tây bào chế ra uống không đáng quá trớn, hay phải có quan thầy cho toa thì mua mới được.

— Như thế thì người ta cấm cản mình chẳng là phi-lý lắm!

— Nghề thuốc xứ nào cũng có căn, có cứ lưu-truyền từ đời này qua đời nọ. Y-khoa Á-đông có cái hay của Y-khoa Á-đông, cũng như Y-khoa Á - Mỹ có cái hay của y-khoa Âu-Mỹ. Không nên vì một lẽ nào mà đang này toan giết chết đang kia cho vắng. Đã vậy còn một điều quan hệ này nữa ta đáng chú ý mới được. Người ta không muốn

cho thuốc Bắc thuốc Nam này nở bành trướng, nhưng thử hỏi ở xứ này toàn thể quốc dân đã có sức dùng thuốc tây hết thầy chưa? Hẳn là chưa.

Ngưng lại một lát, rồi ông Hoanh nói tiếp:

— Nếu tính ra, chưa chắc tới một phần trăm dân xứ này đã dùng nổi thuốc tây. Kỳ dư, trong lúc ốm đau người ta cũng có thể lành bệnh bằng thuốc Nam và thuốc Bắc với năm xu hay một cắc.

— Nói như ông vậy là sự hiển nhiên rồi, nhưng biết người ta có hiểu như vậy không?

— Để tôi nói hết cho ông nghe, nếu muốn giết nghề làm thuốc của người annam thì khó khiech gì mà phải nghĩ xa, nghĩ gần vô ích. Bây giờ thuốc tây cứ bào chế bán rẻ như thuốc Bắc thuốc Nam đi và thứ nào cũng công hiệu, thì lúc đó không cần người ta cũng mua dùng, lựa là bây giờ này sắp kế nọ làm chi. Tôi dám quả quyết rằng nếu cứ theo hiện tình mà hạn chế thuốc Bắc và Nam bằng những cách mờ ám, tức là chống với cái ý-nguyện chơn thật của quần chúng xứ này.

Hồi thăm ông về sự buôn bán gần đây của nhà thuốc « Ông-Tiên » ra thế nào, ông Hoanh vui vẻ cho chúng tôi biết rằng mặc dầu vật liệu bào chế thuốc lên giá gấp ba gấp tư hơn trước, song ông vẫn không hề lên giá, vì sợ e người nghèo lâu nay đã dùng thuốc ông không thể mua nổi. Và bao giờ thuốc ông cũng được xa gần trọng dụng, chứng tỏ rằng dầu giá thuốc của ông bào chế rất rẻ, song nó vẫn công hiệu luôn luôn.

X.Y.

Tốt hơn các loại savon tốt

Fabricant : F. VAN-VOVAN

164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

Docteur TA-TRUNG-QUÂN

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LƯƠNG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIEU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tùng nhĩ)

SAIGON

THIÊN-HÒA BAN-DƯỢC

Trị tận gốc các bệnh trái và ban như ban của lưới trắng. — THIÊN-HÒA-ĐUÔNG. — CHOLON

THO'... RƯỢU

LY-BACH và EDGAR POE

THƠ và rượu đưa ngay làm nơi trốn thoát cuộc đời. tôi đến Lý Bạch (1). Sầu sã là con đường dẫn Lý Bạch lui tới cùng nàng tiên trong thế giới linh hồn: Lý Tao. Nhưng, sự say sưa đã ghi tên Lý-Bạch đời đời trong thi-văn, thì cũng đã nhận chìm một thiên-tài trong cõi chết — Sao tôi lại không có thể nói rằng sự say sưa đã trả hồn Lý Bạch về nơi tiên-giới, phải chốn của nhà thi-sĩ ?

Thanh liên cư-sĩ Trích-tiên đây!
Ba chục năm trời tĩnh lại say.
Tư-mã Hồ-châu bằng muốn hỏi:
Nhu-Lai phát ấy tức thân này!
Và, ở trong mắt một nhà thi-sĩ khác:

Lý-Bạch nhất dẫn thi-bách thiên.
Tràng-An thị-thượng tưu-gia miên.

Thiên-tử hồ-lai bất thượng thuyền
Tự xưng thần thị tữ-trung-tiên! (2)

Lý-Bạch sống vì thơ, và vì rượu. Bởi đây những lời của thi-sĩ trùu lấy cả nền văn thơ Á-đông. Về mơ màng, thanh thoát và cao siêu nhất của thơ Tàu, thơ Đông-phương, Lý-Bạch đã tuôn tràn trong lúc hồn đầy hơi rượu. Điệu nhạc, sắc, hương nhẹ nhàng, bao nhiêu tinh túy của vẻ đẹp tiên, ở trong thơ Lý-Bạch, làm cho ta thấy hồn thi-sĩ là trắng, mây, gió, ánh sáng, hơi sương hương hoa, mơ màng, biệt-ly những tình khiết và thanh nhẹ nhất, của cảnh vật thiên-nhiên và trong hồn. Thơ Lý-Bạch rung động ta bằng những cảm giác bay bổng, vì tâm hồn Lý-Bạch như ở chốn thượng-giới. Thơ Lý-Bạch nhuộm một màu siêu-thoát, cảm-xúc đến một vẻ đẹp tuyệt vời, mỗi vần đều như có cánh.

Khác hẳn với người đời tục lụy, mà phải sống ở thế-gian, thi-sĩ luôn luôn phải lấy rượu

(1) Lý-Bạch tự Thái-Bach, hiệu Thanh-liên cư-sĩ, biệt hiệu Trích-tiên đời Đường 701-762 Trung-quốc
(2) Đỗ-Phủ - « Âm trung bất tiên ca »
Tạm dịch: Rượu một bầu Lý-Bạch tuôn làm bài thơ, đang lúc say ngủ tại Tràng-An trong quán chợ, nghe vua đời Tống đến thuyền rồng thi-sĩ không lại và tự xưng: thần chính là bậc tiên rượu.

NÓI đến thơ rượu, tôi không quên Lưu-Linh đời Tấn là một người danh vang vì rượu (4). Nhưng họ Lưu uống rượu chỉ vì rượu thôi (5).

T. M.

Coi qua trang 8

(3) Truyền rằng sau cái chết bất-hủ của Lý-Bạch, những đêm trăng vắng sao mờ, trên giòng sông người ta vẫn thường thấy một chiếc thuyền huy hoàng, oai nghi, trên đề bài chữ « Thi Hả » qua lại, rồi ngang đến thi-sĩ thì biến mất khiến ai cũng đều kinh sợ. Có một thư-sinh táo bạo, một hôm đứng bên bờ nhìn vào thuyền, đọc:

« Hà nhân giang thượng xưng thi bá,

« Cầm-tú văn-chương tá nhất quân ? »

(Ai người mặt nước xưng Thi-bá,

« Dệt gấm thêu hoa thữ một bài ?)

Tức thì nghe tự trong thuyền đưa ra :

« Dạ-tĩnh bất kham đề tuyết-cú

« Chỉ kinh tinh-dầu lạc giang hàn ! »

(Đêm vắng biếng ngâm câu tuyết-cú,

Lòng sông e lạnh bóng sao rơi !

Khiến thư-sinh thất kinh về cái khẩu khí của Lý-Bạch mà đi mất.

Lời truyền này tôi cho chẳng qua do một người quá yêu thi-sĩ rồi đặt ra câu chuyện hiên-linh của bậc tiên thơ đó thôi.

4 - Thiên sinh Lưu-Linh
Đi tẩu vì danh
5 - Duy tẩu thị vụ, yên tri kỷ dư.
« Tẩu đắc tưng » Lưu-Linh

Phòng trồng răng kim-thời

NGUYỄN-VĂN-XUÂN

Chuyên môn trồng răng
dĩ kiểu kim thời
Làm chắc chắn, có bảo kiết
Giá rẻ hơn các nơi

Ở gần ông Bang Tông
TAN CHAU

WIGO... WIGO... WIGO...

DYNAMO — ĐÈN — BÓNG ĐỤC

của người Đức-quốc chế tạo dùng về xe máy

Appareils d'éclairage pour bicyclettes

SÁNG LÂU

ÊM ÁI

BỀN BỈ

ĐẸP ĐẼ

hơn các hiệu khác

Xin nài cho được hiệu **WIGO** ở các nhà bán xe máy trong Đông-dương và có trữ bán tại Đại-ly độc-quyền :

NGUYỄN-KY-XƯƠNG 61, Bd GALLIÉNI -:- SAIGON

Văn Vui

Thôi em à...

Thôi em ạ, em đừng yêu nữa :
— Cái yêu vờ, yên giả dối — Yêu làm chi
Cho thêm buồn và thêm hận. Hãy quên đi :
Đề cho anh rong-ruổi bước đường dang dở.
Anh đã sợ, và anh còn vẫn sợ
Như con chim, khi bị mũi tên đâm,
Thấy ngành cây cong nó vẫn tưởng làm
Như cây cung đã một phen toan giết nó.

☺

Thôi em ạ, em đừng nói nữa.
Em đã nói nhiều, và anh đã nghe nhiều ;
Toàn những lời tha-thiết, thương yêu ;
Toàn những lời chân-chánh, cao siêu ;
Nhưng rồi lại nó nặng nề và khó thở.

☺

Thôi em ạ, em đừng khóc nữa.
Khóc làm chi cho thêm ướt những giòng-châu ;
Hãy để dành dùng những lúc về sau,
Hoặc mỗi khi em sẽ cùng ai tình-tự.
Đời anh từ nay là đời vô tư-lự ;
Không cảm-xúc, không hồng-hột, không say-mê.
Mặc cho ai : mai-mĩa,

cười, chề,
Anh đã hải hùng cho
quảng đời quá-khứ.
Anh từ nay chỉ là người
lữ-thứ,
Đường còn dài và anh
phải đi nhiều,
Đi lang thang... Đi để
kiếm tình yêu
Cùng hoa, cỏ, gió, trăng
và điều-thú...

TÀO-KHÁCH

TRƯỜNG XE HƠI

của TRỊNH-HƯNG-NGÀU

95-95 bis rue Lagrandière — SAIGON Tél. : 20-425
66, rue Piquet — PHNOMPENH

Bảo kiết lấy giấy thi xe nhà, xe đồ v.v.

Giúp xét xe và có đường chạy

Làm mau và chỗ đáng tin cậy

MUA BÁN XE

NHÀ MÁY CHẾ TẠO

HAI - PHONG
(Tonkin)

Còn cần nhiều
Đại-ly ở các tỉnh

Nên dùng thứ dầu sơn

RÉSISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

Bán sỉ và bán lẻ
ở hiệu

NGUYỄN-SƠN-HÀ

97 rue Charner -:- SAIGON

Téléphone : 21.786

THƠ... RƯỢU

LY-BACH và EDGAR POE

Sau Lý-Bach, một thi-sĩ uống rượu vì thơ, và chết vì rượu là Edgar Poe (6).

Edgar Poe! người bạn của Baudelaire, một ít hồn của vua thi-sĩ, vì chơn chúa (7).

Hôm nay, tôi đem đến một sự tích mới, tôi thêm vào một vị tân thánh tử đạo; tôi viết về truyện một người trong hạng đau khổ oanh liệt, quá giàu thì từ và ham mê đã đến sau bao kẻ khác, ở hạ-giới này, để thử làm việc gay go về thiên-tài chung với những kẻ tâm hồn thấp kém (8).

Cái thiên tài quá hào hoa của Edgar Poe đã làm cho nước Mỹ kinh khiếp, ghét vì không chịu nổi sức quá chói rục của thi-sĩ. Bởi đây, cái lụy tài hoa đã khiến Poe tìm trong rượu sự thoát quên đau thương, và đòi cánh để bay đến những thế giới thuần túy tuyệt-dịch.

Cũng như truy lạc của Baudelaire, rượu của Poe là sự xóa bỏ ngay thật tế, cảm-xúc, đến vẻ đẹp lý tưởng, tức là mục-dịch chính của thơ.

Ở đây, tôi phải mượn lời của Baudelaire đã viết về Poe, vì không có những lời tuyệt đúng hơn được:

«Poe đang còn non trẻ thì đã thành linh bị đắm trong những sự rủi may của cuộc đời. Luôn luôn Poe như chỉ có một mình, một mảnh tâm hồn hiu quạnh và đau thương thấm thía, ý tưởng trái hẳn với mọi người, một người bị cái số-mạng tàn ác đánh đuổi, lạc loài giữa cái xã-hội ồn ào khốn nạn, óc não làm việc ráo riết không ngừng, thi-sĩ phải tìm sự khoái lạc say quên trong rượu. Đối với những người khác thì là một sự mệt nhọc, nhưng Poe lấy rượu cồi bớt sầu khổ, đau đớn và những nỗi oán hận về văn chương, bản khoán về hư vô, đau đớn vì gia-đình, cay chua vì nghèo đói, Poe trốn tất cả trong đen tối của say sưa như trong một cái huyết đào sẵn.

Vì Poe uống rượu theo lối dâm-man, rượu kẻ môi là độc vào cho đến khi đắm đuối tất cả trong hôn, như làm đầy đủ một hồn phàn tàn sát, như để giết cái gì ở trong người (a worn that would not die).

Một việc lạ thường, nhưng mà tất cả những người biết Poe đều chứng nhận, là sự thanh trong, tinh tế của thể thơ, sự rõ rệt của ý tưởng thi-sĩ, sức mãnh liệt trong lúc làm việc và trong những tìm kiếm khó khăn, đều không bị thói quen dữ dội của Poe làm hư hại.

(6) Edgar Allan Poe 1809-1849. Mỹ-quốc.
(7) ... Et alors je trouvais, croyez-moi si vous voulez, des poèmes et des nouvelles, dont j'ai eu la pensée, mais vague et confuse, mal ordonnée et que Poe avait su combiner et mener à la perfection.

LETTRES DE BAUDELAIRE
(8) J'apperte aujourd'hui une nouvelle légende, j'ajoute un saint nouveau au martyrologie; j'ai à écrire l'histoire d'un de ces illustres malheureux, trop riche de poésie et de passion, qui est venu, après tant d'autres faire en ce bas monde, le rude apprentissage du génie chez les âmes inférieures. BAUDELAIRE. Edgar Poe, sa vie et ses œuvres.

Phần nhiều những bài thơ hay của thi-sĩ là làm xong trước hay sau mỗi cơn khủng-hoảng. Khi Eureka ra đời, Poe ngã nghiêng trong rượu một cách điên rồ. Tại New-York, ngày buổi sáng mà tạp-chí Whig đăng The Raven (Con quạ), trong khi tên của Poe ở tất cả đầu mỗi người và ai cũng tranh-biện về bài thơ của thi-sĩ, thì Poe đi ngang Broadway say lao đảo...

Phải để ý những chữ trước hay sau có nghĩa rằng say sưa có thể vừa là sự khích thích cũng tốt đẹp như sự quên nghĩ.

Ngoài ra không thể chối cãi được rằng tương tự như những cảm giác qua mau và lay động, càng lay động hơn trong lúc trở lại làm cho thêm qua mau, có lúc theo sau một dấu hiệu bề ngoài, một lối báo trước như một tiếng chuông, một tiếng nhạc hay một mùi hương đã quên, và đi theo một sự biến đổi tương tự như sự biến đổi đã biết và cũng chiếm chỗ cũ trong giây liên lạc đã gợi ra, —

tương tự như những giấc mơ lạ lùng thường hồ lại trong giấc ngủ chúng ta, — trong sự say sưa chẳng phải chỉ có các sự liên lạc trong mộng, nhưng mà từng tràng lý-luận, cần phải có chốn đã phát sanh ra để diễn lại. Nếu người đọc chăm chú theo tôi, thì đã đoán trước được sự kết-luận: tôi nghĩ rằng trong nhiều trường-hợp, lẽ tất nhiên không phải là hết thấy, sự say sưa của Poe là một phương-cách giúp đỡ cho trí nhớ, một phương-pháp làm việc, mạnh mẽ và ác liệt, nhưng mà

hợp với tánh cách ham mê của Poe. Thi-sĩ tập uống, cũng như một nhà văn kỹ lưỡng làm những cuốn sổ ghi chép. Thi-sĩ không thể ngăn được sự ước muốn tìm lại những tư tưởng tốt đẹp hay ghê rợn, những quan-niệm tinh-tế mà thi-sĩ đã gặp trong một cơn bão táp vừa qua; chính là những ý tưởng quen cũ mê hoặc, sai khiến, và muốn tìm nhớ lại, thi-sĩ đã theo con đường nguy hiểm nhưt, nhưng mà ngay thẳng nhưt. Một phần thi-văn của Poe làm cho chúng ta khoái trá ngày nay, đã giết thi-sĩ.

Cách đây 89 năm, nhà thi-sĩ đã vượt qua những thế-giới cao cả khó khăn nhưt của Đẹp và xuống tận những chốn thâm-uýen thuộc về linh-cảm nhân loại ít khai phá nhưt, người sống qua một cuộc đời giống như cơn bão táp không ngừng, đã tìm ra những phương-cách mới mẽ, những phương-cách lạ lùng để làm kinh-dị tưởng tượng, luyện ái những hồn khao khát Đẹp, Edgar Poe là một nạn nhân của sự ham mê hư hại về rượu. Và cái chết này gần như là một sự tự tử — sự tự tử đã định từ lâu (9).

Thiên tài lạ lùng, khác thường

(9) Baudelaire.

của Edgar Poe đã khiến cuộc đời và cái chết thi-sĩ bị thâm và kỳ dị như tư tưởng, tác-phẩm của thi-sĩ.

Thơ Edgar Poe vang dội những sự bi thiết, rùng rợn, lạ lùng, tin tưởng. Và trong thi-giới, chưa bao giờ có một thiên tài kỳ-dị hơn, ngã đắm vào những sự đau đớn ray rứt của rùng rợn và những sự bản khoán ghê gớm về cái chết hơn thiên tài rùng rợn vô tận của Edgar Poe.

Thơ của thi-sĩ thấm thía, ray rứt hồn ta. Những tiếng vang tuyệt vọng của sâu bi trong thơ Poe rất sâu sắc, nhưng là một nỗi sâu bi quá hiu quạnh và khác thường. Cái Đẹp trong thơ Poe là phần ảnh của cuộc đời tâm tưởng, âm nhạc của mơ màng, sự bi thương không bao giờ cạn, sự buồn rầu đời đời.

«Cái đầu óc mạnh của nước Mỹ» có những tư tưởng mà người thường không thể có được, là nhà thi-sĩ có một không hai, một cái hoa vô cùng quý lạ của vườn thơ.

TRONG-MIÊN

Kỳ sau:

Nguyên-tắc về thơ

Ngày qua

Tôi buồn tôi nhớ lại ngày qua
Mà bóng thời gian muốn xóa nhòa
Bơ vơ mớic thẳng vào trong kỷ ức.
Mộng hồn vơ vẩn giấc mơ hoa.

Tôi nhớ khi xưa, cũng chốn này,
Lòng tôi rào rạc với tình say.
Yêu đương mơ mộng, tôi sung sướng.
Bên cạnh người yêu, những chuỗi ngày.

Tôi nhớ chiều xưa, bóng ác tà,
Vườn xuân nhớ nhỡn dạo trăm hoa.

Lòng tôi say đắm theo mây gió.
Cảnh ấy tình đây đẹp mặn mà.
Thời gian đã cuốn những ngày vui,
Nhớ đến niềm xưa dạ ngậm ngùi.
Cảnh cũ còn đây, đâu vắng bạn?
Tôi nhìn, ngơ ngẩn, lệ tình rơi.

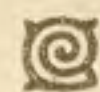
TRƯƠNG-ĐĂNG (Mỹ-Phương)

Họa vận bài
«Thơ răn đánh me»

của ông Nguyễn-khắc - Huệ đăng
trong báo Mai số 42

Trên đời bốn cách tránh đầu e.
Người lụy vì tình, kẻ hão me.
Giấy phủ tiền ngân ai chẳng muốn
Cầu may bạc chực cũng không dè.
Sang giàu đã toại đừng mê đắm.
Nghèo ngặt càng chơi chớ sụt-sè.
Vách đất lâu cao rồi cũng thể.
Mặt trời ai biết, trở như xe (1)

T-K-L (Long-xuyên)

Chim lồng cá chậu

Chim thời quen núi cá quen sông.
Chẳng dỏ mà vô chốn chậu lồng.
Khôn tới khôn lui trong nước tung,
Khó bay khó nhảy giữa trời không.
Kính về biển bắc vùng đuôi ngạc
Sẻ lại non nam sâu cánh hồng.
Đôi ấy một mai đã dặng thoát.
Chim thời nên phụng cá nên rồng.

TRẦN-KIM-LÂN (Long-xuyên)

- 1 - Thủy tri thiên nhân chuyển
như xa

BOURJOIS
PARFUMEUR PARIS

ĐÀN-TIẾP

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THAO-ĐUỜNG

59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ NGUYỄN-VĂN-BÁU

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-dông

Giờ coi mạch: Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

dầu

ĐỒNG BẢO

VỀ TRÒN 0.20

Thương hàng hơn hết các thứ dầu trị bá chứng

AU PORTRAIT ARTISTIQUE

48, Rue Do-huân-Vũ - SAIGON

VẼ HÌNH BẰNG SAUCE, BẰNG PHẤN MÀU, BẰNG DẦU SƠN

BẢO KIẾT GIỐNG NHƯ TÁC SỬA ĐÓI THEO Ý MUỐN CỦA QUÝ KHÁCH

GIẢ RẤT RẺ, KHÔNG ĐAU BẰNG

F. MARTIN

peintre portraitiste

FORTONIC

RƯỢU BÒ MÀU BÒ CỦA BÁC SĨ VÉCET - PARIS -

Trừ tuyệt các chứng bệnh đau máu hư huyết làm cho thân thể con người ốm o xanh, nhức mỏi đau lưng, tức ngực, ăn uống không tiêu. Đón ba con gái thường có huyết bạc, máu huyết không đều nước da vàng mét, con mắt có quầng đen, con nít ốm o da thịt không dẻo nỏ nang, trí hóa lú-mù học hành chậm hiểu.

Y-giới Pháp và các Đại Y-viện rất hoan-nghinh và công nhận rằng thuốc **FORTONIC** trừ tuyệt các chứng bệnh lao lực, đau máu rét, lạn và bệnh lao. Hay nhất là đàn bà có thai và sau khi sinh, phải nên uống.

Tổng Đại-lý trong cõi Đông-Pháp.

GRANDE PHARMACIE DE SAIGON

Nguyễn-van-Cao

Docteur en Pharmacie

121-124, Bd. Bonard (ngang nhà Thương-Thị) SAIGON

- 10 -

Hoa-Nhưt chiến tranh

- 11 -

BƯỚC THO' VIẾT BẰNG MÀU NÓNG

GÓI THEO GIÓ MÂY...

...của Trương-giới-Thạch gửi cho Nhựt-bôn Quốc-dân hôm 7 Juillet

« Hôm làm lễ Thất-thất (7 Juillet) ở Hòn-khâu, Trương-giới-Thạch đứng trước máy điện truyền thanh đọc bức thư ngỏ với Quốc-dân Việt-bôn. »

« Trong số báo 43 ra ngày 9 Juillet, chúng tôi có tóm thuật một đoạn. Nhưng có nhiều vị độc giả Lạc-châu muốn biết trọn bức thư đáng đọc ấy, cho nên hôm nay chúng tôi dịch y nguyên văn ra đây. »

Nhựt-bôn Quốc-dân chú quân, xỏ dầy, lại đi lấy sự hung dữ. Hôm nay là ngày Trưng-Hoa báo đến đức nghĩa, không biết Dân-quốc chúng tôi chống cự đến đâu là cùng. Vậy mà thu việc xâm-lược cường bạo của giờ quốc dân Trưng-hoa chúng tôi, vẫn thường lấy lương bao-chúng tôi kháng chiến, vừa giáp cũng là trông mong cho bọn quân phiệt ấy một mai manh dân tính ngộ, để ta cùng nhau xây nên hòa bình Đông-Á, chờ thật tình chúng tôi không hề muốn làm cho hai nước ta sa vào cảnh muôn kiếp đắm chìm bao giờ.

Hai nước Trưng-Nhựt vốn nước anh em, về chủng tộc và văn-hóa đều có nhưn duyên khắng khít với nhau lâu đời. Nhớ lại từ hồi đời Tùy, đời Đường, phạm là triết-học, văn-học, tôn-giáo, mỹ-thuật, công nghệ của nước chúng tôi, quý quốc đều tom góp lấy về, rồi nhơn đó mà xây dựng nên cái văn-hóa rực rỡ từ triều Thiên-bình trở đi. Xem ngay trong những đồ mỹ thuật xưa cùng là các dấu tích lịch-sử của quý quốc còn lưu lại đến nay thì biết. Ngay đến cách thức chữ-vi sanh-hoạt hiện thời và tên gọi các môn đồ dùng, phần nhiều vẫn còn giữ lại hình ảnh của văn-hóa mẫu-quốc.

Đời nay, theo sự khoa-học mở mang tân tiến, trên cuộc giao-thông hai nước chúng ta, đã rút ngắn con đường biên-cả gian nan đôi ba tháng trường, chỉ trong sớm chiều là tới. Sự quan hệ với nhau khắng khít như thế, hai nước chúng ta phải nên thân yêu hòa thuận nhau cách nào để lo toan cùng nhau sống còn rạng rỡ mới phải.

Nước Trưng-hoa tôi, từ năm Dân-quốc 17 thống-nhứt tới giờ, vẫn thờ Tam-dân-chủ-nghĩa của Tôn-tổng-lý để làm mực thước dựng nước, lấy cái nền độc-lập bình-dẳng làm gốc, cùng các hữu-bang mưu toan hạnh-phước trong thế-giới. Đối với quý-quốc, hẳn chư-quân đã biết, chúng tôi coi chẳng khác nào anh em ruột thịt chơn tay, thân yêu hết sức. Vì bôn-tánh quốc dân Trưng-hoa, vốn sanh để trong cái giáo-phủ thánh-triết mấy ngàn năm, chúng tôi rất ưa mến hòa-bình, kính chuộng đức nghĩa. Phạm là bọn đầu trôn chun chun, đều có lòng « coi ai cũng như đồng bào mình » và cho « người trong bốn biển đều là anh em với nhau ». Huống gì quý-quốc với chúng tôi có chỗ quan-hệ thân thiết, như thế mới nói trên kia? Nhưng mà bọn quân phiệt quý-quốc, bị cái trí nghĩ sai lầm

MẶT TRẦN VỎ-HỚN TÀU MUỒN

nhốt cứng 50 vạn tinh-binh của Nhựt. Nhưng biết có được chăng?

Từ đầu tháng tới nay, cả Tập-hiệp tinh-binh các tỉnh, hải-quân, lục-quân và lính 70 vạn, chia làm 7 đường, hiệp với các đội du-kích, chờ tới ngày binh Nhựt tấn-công đến Cửu-giang hay Nam-xương, thì đầu này cả 7 lộ quân nổi dậy cùng phản công Nam-kinh, Thượng-hải, Vu-hồ, Hàng-châu giang, gồm có 15 chiến-hạm, 23 v. v. Mục-dịch nhà quân-sự vận-thân-hạm và trên 40 chiếc pháo-hạm. Tuy là không-quân Tầu theo đuổi bắn phá hạm-dội Nhựt và binh như có bắn chìm được đôi ba chiếc pháo-hạm nhỏ, nhưng không sao cản trở được sức mạnh của hạm-dội ấy mỗi ngày một tấn lên mãi. Họ đã lần lượt chiếm được Bành-trạch và phá tan những phòng tuyến của Tầu ở Mã-đương và Hồ-khẩu, hiện nay đã đánh đến Cửu-giang.

Muốn được chống giữ Vũ-Hồng lâu dài, cho nên quân-bộ Vũ-Hồng tiếng nói chỉ có 25 Tầu có cái kế-hoạch đánh vòng muồn, nhưng kỳ thiệt là trên phía sau binh Nhựt như vậy : 20 sư, gồm 50 muồn người mà

THẦY CHÙA LÀM HÁN-GIAN

Chơi đi tới ngày, xài tiền như rác, Huê-thượng HOÀNG-MINH làm gián-diệp cho Nhựt đã bị bắt ở Hòn-khâu

LƯC Thượng-hải mới phát sanh chiến sự Hoa-Nhựt, nhiều người đều có nhiệt tâm, đứng ra tổ chức những đội cứu hộ binh-sĩ. Người ta chú ý nhất là đội cứu hộ của các tăng-i, gọi là « *Thượng-hải Tăng-lữ cứu hộ đội* ». Các thầy tu xông pha trận mạc, bằng hó thương-binh, ai cũng khen ngợi.

Sau binh Tầu lui đi đến đầu thì đội này cũng lui theo đó, từ Thượng-hải lui về Côn-sơn, về Thường-châu, về Trấn-giang, Nam-kinh rồi theo binh lính rút về mãi Hòn-khâu.

Mô Phật! huê thượng Hoàng minh có cử chỉ hào hoa, y phục sang trọng, lại giao du rất rộng, thành ra nhà đương cuộc Tầu phải để ý, cho người theo dõi xét ngấm.

Té ra Huê-thượng làm gián-diệp cho quân Nhựt, có chứng cứ đánh rành cho nên đã bị bắt ở Hòn-khâu hôm 8 Juillet này.

Cứ theo tin chánh-thức của chánh-phủ Hòn-khâu, thì Hoàng minh từ lúc đến Hòn-khâu, xét hành-dộng Hoàng-minh lâu đêm ngày ăn chơi lán lác sa đăm ở bốn năm nhà đi rất sang, xài tiền hăng chực hàng trăm coi như cổ rác. Bỗng-y và muốn lợi dụng bọn đi sang trọng, cho được gần gũi các yếu-nhơn quân-sự và chánh-trị để dò la việc Tầu, mặt báo cho Nhựt.

Nhà đương cuộc Tầu nghiêm minh từ lúc đến Hòn-khâu, xét hành-dộng Hoàng-minh lâu đêm ngày ăn chơi lán lác sa đăm ở bốn năm nhà đi rất sang, xài tiền hăng chực hàng trăm coi như cổ rác. Bỗng-y và muốn lợi dụng bọn đi sang trọng, cho được gần gũi các yếu-nhơn quân-sự và chánh-trị để dò la việc Tầu, mặt báo cho Nhựt.

Huê-thượng Hoàng-minh mang đồ như chiến-sĩ

Mừng ông NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN chủ trương :

TAM KỲ ĐƯỢC PHÒNG

Bảo chế do toa của cụ NGUYỄN-AN-CƯ

Nghe cụ Nguyễn-an-Cư giao trọn quyền cho ông bạn Nguyễn-Đức-Nhuận bác-chế và lưu hành các phương thuốc thần diệu của cụ đã cứu chẳng biết bao nhiêu sanh mạng, lật đặt thảo mấy vần thơ « tự do » gọi là món quà để khánh hạ :

Vừa nghe cụ Nguyễn Hốc-môn Giao quyền bảo chế cao, đơn, tán, hoàn : « Tam-kỳ được cuộc » rõ ràng ! Từ đây trở lại thương trường cạnh tranh.

Quốc-thủ, dân-sanh ; nhờ tay quốc-thủ, chuyên mặt dân-sanh ; Thuốc thần mầu nhiệm, Chi cả kinh doanh.

Thầy trò trao chĩa đánh rành. Người đạo đức, kẻ tài danh nổi truyền. Nghề hay giao lại bạn hiền. Mấy phương ích-thoại diên-niên giúp đời.

Vàng là tiếng, Ngọc là lời, Hăng tâm xua sẵn có, Thành sự dễ như chơi ! Nghĩa lợi đồng một mối, Thanh danh khắp mọi nơi.

Muôn nhà phát sống rước mồi, Rủi con tạt bình ai ơi đồng-bào ! Muốn cho sanh hoạt đời đạo, Muốn cho thảo, tác, cần, lao như thường.

Gái, trai, già, trẻ, Đón Tam-kỳ-Đường.

Có thứ bổ thần, thứ nhuận-trường, T.ương hân, mao cầm thiếu chỉ phương ? Đạo y (1) dành để cứu thiên hạ, Nào phải như ai đối phó phường ! Mừng nhau lão thảo một chương

DIỆP-VĂN KỸ

(1) Cụ Nguyễn-an-Cư thường hay chia sẻ làm thuốc 32 loại : * y đạo * và * y nghiệp * để chỉ người làm thuốc cốt cứu nhơn, dù thế, kẻ lợi chi biết đối chứng, đủ lợi.

DOCTEUR

NGUYỄN-TẤN-ĐƠM

Diplômé de l'Institut de Médecine Coloniale de Paris
Ex-Assistant à la Clinique de la Tuberculose de la Faculté de Médecine de Paris

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH PHỔI

Có máy điện roi phổi (RAYON X)

CONSULTATIONS :

SỐM MAI : 9 giờ tới 12 giờ CHIỀU : 3 giờ tới 7 giờ

TELEPHONE : 20.652

63, Rue Mac Mahon - SAIGON

L'homme chic s'habille toujours chez :

Le Parfait Coupeur

79, Boulevard Charner - SAIGON

Một tiệm may có đủ các thứ hàng về mùa hè cho quý ngài lựa chọn. May khéo, tính giá rẻ

Madame

Tương-van-Huân

200, rue d'Espagne - SAIGON

BÁN ĐỦ ĐỒ THÊU

REN, CHÂ LAIN (côí contre remboursement)

NGƯỜI VIỆT - NAM

và chiến-sự Hoa-Nhật

Một hôm ở tiệm Cô Ba, Anh Thông, anh Tỉnh khề-khà sân-si.

Hết ve nọ, đến chai kia; « Tựa nhập, ngôn xuất » lẽ-nhè nói ương

Anh thì đạo đức, văn-chương Anh thì cách-mạng bốn phương trở về

Truyện thành thị, truyện thôn quê, Truyện nhà, truyện nước, « cá-kẻ » nổi lời.

Thông rằng: « Theo phỏng- đoán tôi: « Trung-Hoa quyết thắng, Nhật rồi quyết thua.

Trời nào dung kẻ « vô-lừa » (voleur)

« Tui tham vợ vét bao vừa lòng tham!

« Thôi đời tham tất phải tham, « Cỗ-nhân đã dạy dễ làm được sao?

« Cũng xương, cũng thịt, máu đào; « Giết người lấy của, Trời nào có dung!

« Xưa nay bao kẻ gian-hung « Những toan nuốt trứng non sông của người,

« Mưa tên gió đạn tôi bời, « Choảng người, người « choảng ai thời đã lo?

« Như hồi « minh-nộp-cát-to (1914),

« An - Mãng » (Allemagne) hùng hổ định vồ « La-Phăng » (La France).

« Vai hề thiệt khéo nhớ-nhàng,

« Ăn người đâu lại ngờ rằng người ăn!

« Kỹ bất dục, vật thị nhân » Luật trời đã định còn ân-hận gì!

Tỉnh la: « Thôi « đốt » anh đi!

« Nhân-tình, đạo - đức nói chi nhiều lời.

« Năm châu, các giống, các nòi, « Yếu thua mạnh thắng lẽ trời cổ nhiên.

« Giầu thì được, khóe thì nên « Ươn hèn chết bẹp, Hoàng-thiên nào phù?

« Tiễn sao được những dân ngu, « Chánh-trị dốt đặc, tịt mù việc binh.

« Văn mê học không đạo Trình,

« Chết bao nhiêu gánh bắt binh trên lưng!

« Ngó xem dân nước Phù-tang

« Bước dài một bước, lên đường văn-minh,

« Làm cho thế-giới hoảng kinh;

« Trung-hoa vong quốc bại binh đáng đời!

« Vì bằng dân Nhật là tôi, « Á-Đông tôi « quét » một hồi là xong!

Thông nghe nổi giận dùng:

Đứng lên, miệng hét, tay vung lên trời:

« Đây anh, có giỏi đánh tôi Văn-minh đến mấy, « ngợ » thời « mậu-pha »!

Trước còn sừng-sỏ, ba-hoa, Té ra đánh giáp lá cà lung tung.

Cò-Ba bình-tĩnh như không; Rót hai ly rượu tặng cùng hai anh:

« Đây thôi ngừng tạm chiến-tranh, Viện thêm khi-giới c o binh hùng cường. »

Nực cười, mà lại đáng thương Can chi mang ách giữa đường rồi la.

Chẳng Nhật-bồn, chẳng Trung Hoa,

Choảng nhau một mẻ thiệt là mê-tơ!!!

Liệt-cường đừng ngó mồm cười,

Mặc thầy đưa thắng, mặc đời đưa thua;

« Ai mua « khi - giới », ra mua...u...ua » ĐỒ-GÀN

Hiệu đồng-hồ

NGUYEN - CHANH - TRUC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - SAIGON

Lãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compteur xe hơi, máy chụp hình và máy đánh chữ v. v.

TU' ONG-GIOI-THACH

với quốc-dân Nhật-bồn

(Tiếp theo trang 10)

Bấy giờ, ai nấy đều phải vâng theo thiên-chức thiêng-liêng, sôi gan đồng cừu, kháng cự mạnh bạo. quyết phen này ra tay trừng trị kẻ hung dữ, cho mình được độc lập sanh tồn và lịch-sử văn-hóa được mở mang rực-rỡ.

Trước khi chưa có việc biến phát ra, Trung-chánh tôi đã nhiều phen bày tỏ, trông mong các bậc cao minh ở quý-quốc nhìn biết tai-họa chiến-tranh và có nguy-cơ tất phải sanh-chiến, ta nên suy xét kỹ-lưỡng mà tránh đi với nhau thì hơn.

Nào dè quân - phiệt quý quốc chấp - mê không tỉnh, tôi đòi không kể gì công - lý quốc tế và hạnh-phước quốc-gia, cùng bao nhiêu quốc - lực mà chư quân khó nhọc cay chua đã kinh-doanh được lâu nay, rốt lại gây nên trận đánh nhau kịch liệt trong lịch sử Đông Á ta chưa từng thấy có bao giờ, ấy là một việc mà Trung chánh tôi lấy làm băn khoăn than tiếc lắm vậy.

Cuộc kháng chiến vừa đứng 1 năm rồi. Chư-quân đầu khiếp sợ oai dữ của bọn quân-phiệt, nhưng tất cũng có cơn day dần nhớ lại chuyện cũ mà luống bâng khuâng ngậm ngùi. Thì quân - phiệt quý quốc chẳng từng nói với chư quân

rằng cứ đánh là bắt buộc Trung-quốc phải chịu khuất-phục ngay đó sao?

Họ chẳng từng khoe khoang quã quyết với chư quân rằng chỉ đánh một hai tháng là có thể mau xong mau rồi đó sao?

Than ôi! Ngày nay lại chính họ phải nói sắp đặt đánh nhau lâu dài rồi đó. Họ phải đeo đuổi chuyển nầy vất vả khổ nạn, tự nhiên đôi ba phen họ phải tìm cách nầy bày thế kia để lừa dối chư quân mãi. Tội nghiệp! Biết bao nhiêu anh em con cháu chư quân đã thành ra hồn ma ở đại lục rồi. Biết bao nhiêu người thiếu-phụ khuê-môn đã hoá ra người goá bụa không chồng, lẻ loi chiếc bóng rồi. Biết bao nhiêu kẻ đầu xanh tuổi trẻ đã trở nên còi cút bơ vơ, mất cha mất chú rồi. Thử hỏi chiến tranh có ích lợi cho chư quân là những gì ở đâu?

(còn một kỳ nữa)

BIỆN - SỰ PHÒNG HUYNH-VAN-NGHE

cựu thông ngôn tòa

100, rue Lagrandière - SAIGON

Lãnh đặt đề đủ các đơn thưa kiện đến Tòa-án và yêu cầu với quan trên.

Công việc làm rất thông thạo, rành rẽ và mau lẹ.

Không lãnh những việc không đáng tốt.

Không đau làm gàu biết mấy

CUIU-LONG-HOAN

Mất ngủ, kém ăn, tâm thần mờ mịt, đều là những nguyên nhân làm cho ngài thất bại trên đường đời.

Nếu ngài muốn tạo lên hạnh phúc, giàu có, phong lưu, thì nhất thiết ngài hãy giữ mình, chớ để thương đau ốm.

Sự thành công thắng lợi chỉ để giành cho những người mạnh khoẻ mà thôi.

Vậy mỗi tuần ngài hãy bồi dưỡng thân thể bằng một viên

CUA NHÀ THUỐC VÔ ĐÌNH DÂN 323 RUE DES MARINS
CHO LON
118 ESPAGNE SAIGON - 4 OHIER PHNOM PENH

NẾU NHƯ' NGA-NHƯ'T ĐÁNH NHAU PHEN NÀY ?

THỪ' XEM AI THẮNG AI BẠI ?

Y như chúng tôi đã thiết-
trưởng trong một bài
trước : chẳng qua
Nga Xô-viết chỉ thừa
cơ Nhựt đang mắc việc chinh
chiến bên Tàu mà xâm lấn đất
đai ở Kiết-lâm, chứ nội tình và
bồn tâm không định khêu khích
đánh nhau với Nhựt đâu.

Nhựt cũng vậy, lúc này dầu
họ muốn đánh với Nga đi nữa,
cũng không thể nào đánh được,
cho nên chánh-phủ Nhựt răn tìm
cách ngoại-giao để giải quyết
việc Trường-cai-phong và ra lệnh
cho các báo phải nhẹ bớt lời
tiếng xuống, không được công-
kích Nga thái quá.

Trước đây đã có bao nhiêu
lần xung đột tưởng là hai bên
phải đánh nhau, nhưng rồi lại
êm. Cho nên lần này chúng tôi
có thể tưởng Nhựt Nga chiến-sự
không đến nỗi phát ra, ngoại-trừ
có ý-ngoại nào khác thì không
biết.

Dầu sao mặc lòng, ta thấy
bên nào cũng điều-động binh
mã để phòng con bất trắc. Nga
đã chiếm lấy Trường-cai-phong
rồi, Nhựt yêu cầu Nga rút binh
về trong địa-phận để điều đình
với nhau chia cắt ranh đất cho
rành, nhưng Nga không chịu rút
binh, lại còn đào hầm đặt súng,
xây lũy cất đồn, thẳng từ đó ra
tới mé biển, tỏ ra quyết ý của
Nga không bỏ Trường-cai-phong
vậy, dầu phải dùng đến vũ lực.
Có tin nói đại sứ Nhựt ở Mos-
con là Trùng-quang Quý hăm
dọa rằng Nhựt sẽ dùng vũ lực
đuổi binh Nga ở Trường-cai-
phong đi, nhưng ngoại-giao uỷ-
viên Nga là Litvitnoff trả lời
cách hăm hờn rằng : « Đừng có
dở ngôn hăm dọa với Nga xô-
viết vô ích. »

Trước cái thái độ cương
ngạnh của Nga, ta không lạ gì
thấy Nhựt đem binh Quan-đông
lên Bắc-Mãn và rút bớt một ít
quân đội đang chinh chiến bên
Tàu qua Mãn-châu để tăng thêm
thình thế nữa.

Bên nào cũng cương ngạnh,
không ai chịu nhường ai, vì ai
cũng phải giữ thế-diện mình
trước mặt thế-giới. Sự thế-diện
phải giữ, có lẽ khiến cho Nhựt
Nga đến phải đánh nhau thật,
không chừng.

Nếu Nga Nhựt chiến tranh
phen này phát ra thật, thì ai
được ai thua, chúng ta thử lấy
lực lượng và tình thế mà đoán
xem.

Nhựt Nga đều là nhứt đẳng
cường quốc trong thế giới ngày
nay.

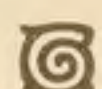
Về hải quân, thì Nga thua
kém Nhựt xa (Nhựt có chiến
hạm lớn nhỏ 221 chiếc, cộng
892.626 tấn, còn Nga chỉ có 4
thiết giáp hạm, 7 tuần dương
hạm, 36 ngư lôi hạm và 19 chiếc
tàu ngầm, tổng cộng có 193.789
tấn thôi), nhưng về lục quân và
không quân thì Nhựt lại sút
Nga nhiều. Huống chi hai bên
có đánh nhau, chỉ là chọi nhau
bằng lục quân và không quân,
chứ hải quân của Nhựt có hùng
cường cũng hoá ra vô dụng
trong cuộc đại chiến này. Tàu
binh Nhựt sẽ dùng để chở quân
lính khi giới và làm cho Nga
bực bội ít nhiều ở phía Hải
sâm-uy (Vladivostock), có thể
mà thôi.

Lục quân Nga bình thời đã
có số trung bình 1.300.000, lúc
đánh nhau có thể động viên tới
12 triệu. Còn số lục quân Nhựt
bình thời chỉ có 17 sư đoàn
hay là 328.000 người, đến lúc
chiến tranh có thể động viên
từ 3 tới 5 triệu là nhiều lắm.

Về không quân, kể số máy
bay chiến đấu ở nhứt đẳng,
Nga có trên 3000 chiếc mà
Nhựt cổ rần chế tạo mấy năm
nay cũng chỉ mới có 2300 chiếc.

Nói gì nguyên liệu và vật lực,
mỗi mỗi Nga có trong nhà dự
dùng, còn Nhựt thì nhiều món
phải mua của thiên hạ.

Giáo-sư Edouard Guyot ở đại
học Sorbonne bên Pháp đã xét
kỷ lực lượng hai nước Nhựt-Nga
rồi nói: hồi 1932, nếu Nhựt
đánh Nga thì còn có chỗ trông
mong thắng trận được, vì hồi
đó vũ bị của Nga còn đang sắp
đặt thiếu thốn, chứ bây giờ mọi
sự Nga đầy đủ lắm rồi, nếu đánh
nhau thì tất là Nhựt thua, mà
thua mau lắm. Nhiều nhà quân
sự Âu Mỹ cũng đồng ý-kiến đó
với Giáo-sư Guyot.

Bộ Tham-mưu Nhựt tự biết
binh-số mình kém Nga, cho
nên từng lập cái kế-hoạch thủ
thắng bằng mưu lược. Là Nhựt
định hễ lúc khai chiến với Nga,
thì trong 24 giờ đồng hồ, máy
đạo binh Nhựt Mãn-trần qua Tây
bá-lợi-á (Sibérie), chiếm lấy con
đường xe lửa này, để cắt đứt
sự tiếp tế của Moscou, và khiến
cho Hải-sâm-uy thành ra chơ vơ

có lập. Bấy giờ binh Nga đầu
đuôi chặt đứt, không cứu ứng
được nhau, tất phải đại bại.

Nhưng quân bộ Nga đã phá
mất cái chiến-lược đó của Nhựt
là tổ-chức ra Viễn-đông Hồng-
quân ở ngay bên cạnh Mãn-
châu và có đủ mọi sự cần dùng
để lúc chiến-tranh với Nhựt có
thể tự tồn tự lập, không cần
phải có viện-binh ở Moscou sang
cũng được.

Thiết vậy, bấy lâu nay quân-
đội Nga — dưới quyền chỉ huy
của đại-tướng Blucher — đóng
luôn ở phía đông hồ Bối nhĩ
(Lac de Baikal) có tới 200.000
người, từ cách tổ-chức độc-lập
cho đến các thứ khí-giới tối tân,
nhứt thiết có đủ hết.

Lục-quân tổng-trưởng Nhựt

Trong khi đó về phía Nhựt,
quân-đội đồn-trú ở Mãn-châu
chỉ có 50 sư-đoàn, tức là 50.000
người lúc bình thường, tới lúc
chiến tranh thì lên 100.000 người
là nhiều. Hai bên đánh nhau,
chiến-trường tất là Bắc-Mãn, thì
Nga-binh có sự lợi-tiện là ở
ngay bên cạnh chiến-trường,
còn Nhựt, thì phải vận tải binh
lính khí-giới ở nước mình qua,
xa xuôi diệu vợi. Đã vậy mà khí-
hậu ở Bắc-Mãn lạnh như cắt
thịt xé da, lính Nga quen chịu
thở nay, không như lính Nhựt
khó chịu với thứ khí-hậu quá
quất ấy.

Thế là về lục-quân, Nhựt có
cơ thua Nga nhiều vậy.

Đến không-quân càng nguy to
cho Nhựt hơn. Mà chiến tranh
đời nay lại quan-hệ quyết-liệt ở
không-quân nhiều hơn hết. Tuy
mấy năm gần đây, Nhựt đã ra

Lục-quân tổng-trưởng Nga

sức mở mang về không-quân,
cả về lượng và phẩm (cứ xem
chiếc Thần-phong đã bay từ
Tokio qua Londres, và mới rồi
máy bay Nhựt chiếm được giải
quân-quân thế-giới về kiểu bay
vòng thung lũng lâu nhứt, đủ biết về
kỹ thuật máy móc phi-cơ, Nhựt
đã tiến tới không thua một nước
nào ở Âu-Mỹ), nhưng đến lực
lượng hiện tại vẫn còn kém
Nga.

Nhựt có cái lo nhứt, là khi
đánh với Nga, tất bị không-quân
Nga như đàn chim sẻ, bay qua
phá tan kinh-đô và các thành-
thị lớn của mình ; đó thật là
một mối giặc lợi hại tày trời,
khó bề phòng bị và kháng địch.

Khỏi nói thì ai cũng đoán
biết rằng chỉ sau lúc Nhựt Nga
khai chiến độ mấy giờ đồng hồ
là có bốn năm trăm con chim
máy Nga phăng mây vượt biển,
bay qua đất nước Nhựt-bồn mà
nhả đạn khạc bom. Những nơi
trọng trấn danh-đô của Nhựt
như Trường-xuân Thẩm-dương
ở Mãn-châu, và Đông-kinh, Đại-
bản, Thần-hộ, Danh-cổ-ốc v. v.
ở nội-địa Nhựt, sẽ ở dưới trận
mưa bom lẫn đạn của không-
quân Nga, chỉ trong chớp lát
thành ra những đồng ruộng
xiêu vách đổ.

Chắc có người nói : Thì không
quân Nhựt cũng bay qua bắn
phá tan tành những danh-đô đại-
trấn của Nga để báo thù tuyết
hận, chứ phải Nhựt kém gì sao ?

Nhưng nào có được !

Không-quân Nga có thể bay
tới đất Nhựt bắn phá mà không-
quân Nhựt không thể báo phục
được mới tức.

Sao vậy ?

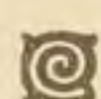
Vì những danh-đô đại-trấn
Nga đều ở xa tít mù khơi, tận
bên Tây-phương kia, đường xa
muốn ngàn dặm, nào phải mai
chiều tới được. Máy bay Nhựt

tuy mạnh, phi-công
Nhựt tuy có gan,
nhưng không dễ gì
bay một hơi 2500
cây số, chở 1300
ki-lô bom để sang
tận đất nước Nga
mà thả rồi lại bay
về. Còn bay qua
Tây-bá-lợi-á thì
bắn phá báo phục
gì ở đó: chỉ có đồng
khô cỏ cháy, rừng
vàng đất hoang ?

Nếu không-quân
Nga bắn phá Đông-
kinh Đại-bản chắc
là nhơn tâm Nhựt
xao xuyến, hoảng
kinh, buộc chánh-
phủ Nhựt phải cầu
hòa bãi chiến tức
tức.

Vậy là về mặt
không-chiến, Nhựt
cũng có cơ thua
Nga, vì Nhựt ở

nhằm cái địa-thế phải chịu thiệt
thời trước.

Ấy là nói hai bên đem toàn
lực ra để một chọi một, đã có
những chỗ Nga thắng Nhựt bại
như thế. Nửa là Nhựt hiện thời
đang chôn biết bao binh-lực, tài
lực, quốc lực vào cuộc xâm Hoa,
mà chiến trường rộng mênh-mông
chiến sự còn dai dẳng, nếu bây giờ
đánh với Nga, tự nhiên sức chiến
đấu của Nhựt phải bị chia sút mà
kém thua ngay. Chính vì lẽ đó
mà nhà đương-cuộc Nhựt muốn
dùng thủ-đoạn ngoại-giao giải-
quyết việc xung đột hiện thời
vậy.

Song sự thắng bại không
phải chỉ riêng tự-lực hai bên,
mà lại còn quan-hệ chuyên-di
ở nơi phe-đảng tương-cứu nữa.

Nhựt Nga đánh nhau thì chắc
Đức Ý phải binh Nhựt vì là ba
nước đảo-viên kết nghĩa mà.
Cũng như Pháp tất phải binh
Nga vì Pháp Nga có điều ước
quân-sự giúp đỡ lẫn nhau. Đến
đó thì Nga Nhựt chiến tranh sẽ
thành ra thế-giới chiến-tranh, sự
thắng bại về ai, lại là một câu
chuyện khác.

T. V.

Giúp người làm phước

Thuốc gia-truyền của danh-y
chuyên môn đã cứu được cả
muôn người, bình ho lao, ho
khạc ra đàm trắng, xanh, vàng,
khúc khắc, ra máu, đã dùng đủ
thuốc Tây Nam không hết, mau
viết thư kèm mandat 3p.80 số
phí cho M. TRINH-VĂN-TỬ
Ancien Instituteur à Hiệp-đức
MYTHO sẽ có thuốc uống lành
bệnh.

Về đẳng lượng cũng như về đẳng phẩm
LANH NAM-KY ĂN DỨT HẾT CÁC THỨ LÀNH KHÁC
Dùng rồi mới biết — Có bán khắp nơi.

TỔNG PHÁT HÀNH
TRẦN-LOI-KÝ
N° 38 Boulevard Bonhoure
CHOLON
Téléphone : 30.913
CÓ BÁN KHẮP NƠI

BÍCH-ĐÀO!

truyện ngắn
của MONG-LAN

không gia. Lời thơ xao lãng theo thời gian. Bích-Đào có thấu chăng mỗi tình chan chứa ấy?

☺

Bích-Đào chỉ là con chim bạt gió, tra nháy nhót, tung bay trong vũ-trụ vô cùng, chưa qua quyết tìm một bóng mát rậm của tàng cây để xây một ổ rơm êm ấm. Con chim ấy muốn làm cho bầy chim vì sắc đẹp mình mà mê mệt say sưa. Chim ấy đến vườn nào, quang cảnh đầu tiên điều cũng hóa ra tốt đẹp mỹ quan. Nhưng rồi trong chốn lát

hằng ngày để bạn thiếu-niên xôn xao nhắc nhở.

Nhân vật Sầm-Giang có khác! Vậy mà có thói đầu. Hồi trưa này, anh trạm làng đem lại cho nàng tờ báo hằng tuần, nàng nhớ không có nhận mua bao giờ. Nàng lật tờ báo, để ý từ từ. Ở mục « Rừng thơ » có bài « Cười đi chị Bích » ganh hăng chữ « Tặng cô giáo Sầm-Giang ». Cô giáo Sầm-Giang? Nếu không phải nàng thì còn ai.

Chị hãy cười đi chị Bích ơi! Cho em cảm thấy nét xuân tươi. Cho cảnh Sầm-Giang thêm trong trẻo. Với cô hoa thơm của đất trời.

Chị cười, phôi sạch nét tang thương. Của kẻ tình si luống đoạn trường. Của kẻ mơ màng duyên ảo mộng. Của hồn thi-sĩ, khách văn-chương.

Bâng khuâng những lúc ngắm mây chiều. Gọi cảm lòng sâu, gió hắt hiu. Được ngắm lần môi tươi của chị. Hồn em phăng phất thấy tình yêu.

Chẳng những riêng em biết sống vui. Mà thêm cây cỏ cũng xinh tươi. Xinh tươi đón rước cười âu yếm. Của chị riêng đem tặng đất trời.

Những lời cầu nguyện ngày thơ nhưng tha thiết ấy nó là biểu hiện của bao nhiêu cảm tình cao siêu thuần túy do quá tim thành thật mà ra. Bích-Đào đọc thấy cảm động lắm — « Họ muốn mình cười? Ừ thì cười! » Nhưng chỉ cười thôi. Vì nàng chỉ là con chim trời bạt gió bay đi trong vũ trụ vô cùng, chưa nhứt định tìm một bóng hoa rậm của tàng cây để xây ổ rơm êm ấm.

☺

Ban sáng khi lại trường, chưa tới giờ, nàng ngồi trên lang-cang đánh đàn. Nàng cặp cẳng một cách ngây thơ nhìn lũ học trò đùa giỡn. Có một thiếu-niên đến lễ phép xin nàng vài phút đồng hồ nói chuyện. Thiếu-niên giới thiệu một quyển sách yêu cầu nàng mua. Bích-Đào từ chối, anh chàng lại van lơn nài nỉ: — « Thưa cô nếu cô không vui lòng mua, có cũng nên thương hại tôi lấy giùm. Vì ban này, khi đi lại đây, các bạn tôi đánh cá với tôi, nếu cô động được có quyền sách, họ vui lòng trả gấp ba số tiền. »

Bích-Đào tức cười quá. Thì

Nhưng tiếng đàn thoảng trong ra nàng là đầu đề câu chuyện lưu khách.

Bích-Đào mỉm cười. — Hay là ngã mình tựa lang-cang cửa sổ, con chim trời bạt gió đã tìm ổ phóng tầm con mắt tìm nhà được bóng mát để xây dựng ổ rơm.

Bỗng một điệu đàn chấp chờn đưa vắng lại hòa với tiếng ca tha thiết nhịp nhàng.

« Có lẽ nào tiếng đàn ta trầm bổng, nàng cho cứ chỉ nàng « Bao đêm trường tha thiết là bất chính. Với Bích-Đào giữa trong vùng sương tình yêu còn có lòng tự ái. Là « Không khiến được trái tim nhà mô-phạm làm kiêu mầu cho mơ mộng lẽ-giáo, luân lý, nàng không « Cùng tìm ta thồn thừ nổi dám đi xa những ý muốn của cảm thương. con tim nàng.

Rồi từ bản annam buồn não, Thế là tiếng đàn không còn một cây dương-cầm kéo sang rền rĩ nữa. Những bản tây lạnh lốt thâm trầm.

Enfin ton cœur s'évade.
Des souvenirs enfuient
Pour toi ma sérénade
Viens chanter dans la nuit.

Khúc huyền-ca nhất khoan dịu dặc rồi im lìm trong khoảng tịch mịch đêm trường để cho người nghe một luồng cảm giác xa xôi thắm thía. Bích-Đào cảm mình yêu qui. độn, hồn nàng tê mê. Nàng

Melle MONG-LAN

QUINAFORCE

RƯỢU MÁU BÒ

Bình mới đỏ, xanh xao, yếu đuối, ban rét, yếu phổi, kinh nguyệt không đều, đang kỳ thai nghén, và sau khi sanh, kém ăn, ít ngủ.

Rượu bò huyết, thơm khai vị, tiêu thực, được nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2 \$ 00

DỰ TRỮ TẠI:

Pharmacie Vương-hữu Lê

144, rue d'Espagne - SAIGON (sau Chợ-mới)

Ở xa gởi theo cách lãnh hóa giao ngân

ĐI CHƠI CHỢ LỚN ĐỰ TIỆC TRUNG-HOA

Ái đã đi tới Chợ-lớn, mà chẳng hề bước lên « Thái-Hồ-Lầu » thì cũng thiệt! Vì chốn này: đã dành sẵn đủ thức sơn-trần hải-vị, để cho ta cùng bạn-hữu năm ba đánh chén trong khi nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miệng, thức uống đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga: lầu cao sảnh rộng; Có vườn hoa đẹp, có gió thanh-tân, muốn an-bộ đương-xa, lại sẵn sàng thang diên. Ta có thể đến đây:

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sân cờ tướng);

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên!

Thật là vô-cùng hứng-thú, lắm điều thanh-tân!

☺☺☺

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều:

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo để điểm-tâm; theo giá kinh-tế. Có ca-nữ trỗi giọng du-dương, giúp vui cho quý khách.

Lãnh tiệc lễ đám, đề đãi khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề. Xin quý-khách chiếu-cổ, ắt sẽ đẹp lòng!

« THÁI-HỒ TỬU-LẦU »

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

NHÀ THUỐC ÔNG TIÊN

Rue Paul Blanchy prolongée Phunhuan - SAIGON - Tél.: 20.773

MỖI BUỔI SỚM MAI VÀ CHIỀU

có thầy chuyên nghiệp coi mạch cho toa chỉ thuốc giùm, trị đủ các chứng bệnh đàn ông, đàn bà và trẻ em, chuyên môn bệnh phong tình, bạch đới, tử cung và kinh kỳ trời sụt của đàn bà.

Ô Châu-dôc mới nầy ra hai tên Stavisky

Nhà chuyên-trách nên trời bọn lường gạt dân

KHÔNG bao giờ cho tuyệt giống những kẻ giả-tâm gạt gẫm dân què nhiều cách xảo-quyệt.

Hiện thời, trong quận Hồng-ngự, làng Bình - Thanh, Tân-Thành, quan Khám-Đặc đo cắt ranh ruộng những đất khai phá trồng lúa rồi mà chưa có tờ giấy hoặc đất có đơn khản, đất cưu bộ dư thiếu sửa đổi cho những người có công nghiệp bấy lâu. Công việc khám-đặc là thế, chớ chẳng phải đi cắt đất chia cho mỗi người.

Vậy mà có hai tên Stavisky là D.v.Q. và N.v.P. thừa cơ đi cớ động dân què các làng trong quận Hồng-ngự, Tân-châu, đóng góp cho chúng cứ mỗi người 4-5 cắt bạc làm tiền con niêm gần đơn xin đất, thì sau mỗi người sẽ có 10 mẫu ruộng.

Đất rẽ và dễ dàng như thế thì có tài nào người ta chẳng động lòng tham, đến đôi nhiều người đầu trong nhà không có một chén gạo, xu nhỏ, cũng rán đi mượn, hay là bán vợ đẻ con để tiền góp cho hai anh Stavisky nhớ nhỏ này, vì họ sẽ làm đơn khản đất cho mình được 10 mẫu ruộng, còn gì sướng bằng.

Nhưng đất ở đâu mà khản bấy giờ? Minh không công nghiệp, mình thuở giờ chưa hề chơn đến chỗ ấy, rồi đất đầu dân mà liệu định cách nào để mình có 10 mẫu? Còn số tiền chạy ngược chạy xuôi kia ai trả mất báo nữa.

T.V.H.

chớ kẻ giả-tâm nó được vui say một lúc, sống chết mặc bay, như thế có phải là khổ cho dân nghèo không?

Anh em nông dân thật thà kia phải coi chừng đừng để quân gian nó lường gạt được mình. Sau nữa xin quan chủ quận Hồng-ngự là bực cao minh để ý trừng trị những bọn giả-tâm và đầu cơ xảo trá nầy cho dân què nhờ.

H. N.

Anh thường-xuyên Hiến ở Vĩnh-hòa

CHÚNG tôi thấy báo « MAI » đăng tin rằng quan Toàn-quyền Brévié đã thông tư cho các quan quyền mỗi Địa-phương phải lưu tâm xem xét trừng-trị bọn đi thơ ở nhà què nào mà trễ nãi, biếng nhác và làm trái phận-sự v.v..

Thấy tin này, những độc-giả các báo ở hương thôn đều khắp khởi vui mừng, định chắc từ đây mình không còn bị cái họa trễ thơ mất báo nữa.

Không hiểu ở miệt chúng tôi đây, anh thường-xuyên Hiến có tiếp được lệnh trên đó không mà anh vẫn còn làm trễ nãi và thất lạc thơ từ báo chí của người ta ở miệt Phú-lâm, Vĩnh-hòa, Tân-châu. Chúng tôi than phiền cách gì, anh Hiến cũng giữ chừng nào tật ấy.

Viết mấy hàng này, chúng tôi trông mong anh Hiến phải tỉnh hay giờ? Minh không công nghiệp, mình thuở giờ chưa hề chơn đến chỗ ấy, rồi đất đầu dân mà liệu định cách nào để mình có 10 mẫu? Còn số tiền chạy ngược chạy xuôi kia ai trả mất báo nữa.

T.V.H.

Kính cáo đồng-bào

CU Nguyễn-An-Cư đối với đồng-bào, công-chúng, bấy lâu thiết đã cảm-tình tri-kỷ; những người được quen biết cụ, xét thấu tâm-tính và từng nhờ cụ trị bệnh dùm thì không ai mà không khâm phục tài đức của cụ.

Năm nay, tuổi cụ đã quá lục-tuần. đáng nên hưu dưỡng tinh-thần lâu rồi nhưng vậy mà lúc nào cũng gia-tâm chú-ý với đạo-nghề, không giờ phút nào chịu an-nhàn rồi-rãnh, thành ra sức kém lực suy, triền-miên lão-bệnh.

Gần đây cụ muốn cho đồng-bào xa gần được hưởng-dụng các phương thuốc thần hiệu của cụ chế ra nên đã cho các thư thuốc ấy bán xa ra trong nhiều tỉnh.

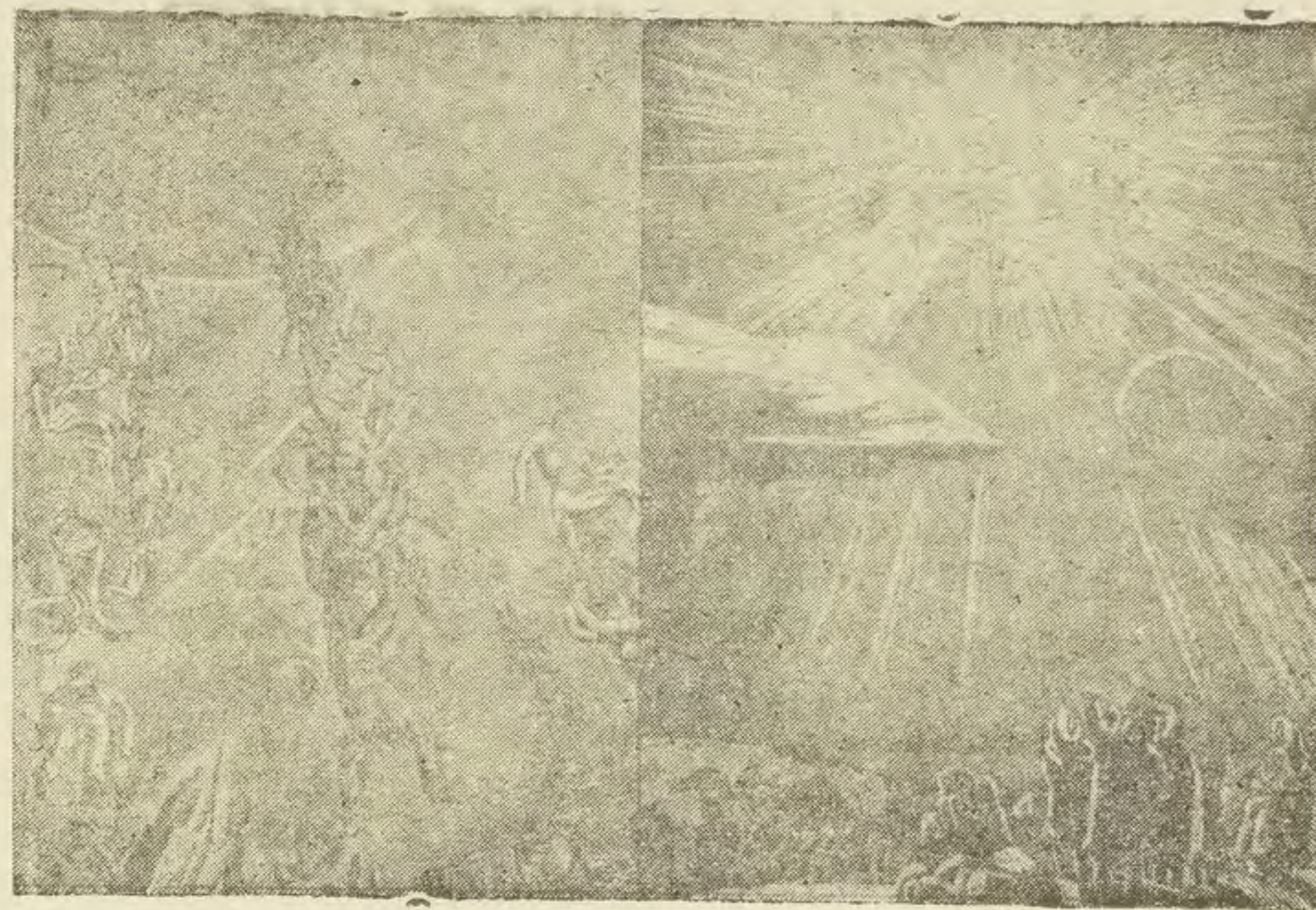
Đề đầu trong khi thuốc phát-hành, đồng-bào xa gần đều hoan-rhinh một cách nhiệt-liệt, nào lớp thân-chủ đến nhà xem mạch lấy thuốc, nào lớp Đại-lý các nơi lấy thuốc, công việc dập dờn đã ngày giờ và sức người thì có hạn, không sao mà báo-chế cho kịp với sự ứng dụng của đồng-bào.

Vì có ấy nên kể từ ngày nay cụ Nguyễn giao hết các việc về sự báo-chế và mua bán thuốc cho Ông Nguyễn-đức-Nhuận và ông Cao-văn-Trực đảm nhận chủ-trương. Ông Nguyễn-đức-Nhuận nguyên là chủ-nhiệm báo « Phụ-nữ Tân-văn » lại là một nhà thương-mẫu có tiếng bấy lâu trong-xứ, lại đã sẵn có hàng-tám, chắc sẽ không phụ lòng cụ Nguyễn tin cậy.

Có vậy cụ Nguyễn mới được chút ít thời giờ nhàn rồi trong lúc tuổi già. Dầu vậy, thoảng lúc nào có những bệnh nguy-cấp, cụ cũng cho toa giúp thuốc để cứu nguy, giờ nào cụ còn ở thế-gian thì giờ ấy cụ cũng không quên cứu giúp Đồng-Bào bệnh-hoạn.

Vì phải theo sự bố-buộc của luật-pháp, sở báo-chế từ nay đặt lại Saigon lấy danh-hiệu là: « Tam Kỳ Dược Phòng » và sự báo-chế ấy thì do ông Ng đức-Nhuận trông-nom báo-chế theo toa của cụ Nguyễn-An-Cư cho và chịu hoàn toàn trách-nhiệm

NAY KÍNH CÁO.

Cảnh tượng gôm-ghe lúc trời tan đất bể

muôn phần, dầu nó có dụng thiết đi nữa cũng không đập bể trái đất cho nổi.

Có điều đáng sợ cho địa cầu hơn loại chúng ta hơn hết là một ngày kia mặt trời hết khi nóng mới nguy. Dầu nhà khoa-học nào cũng phải nhìn nhận rằng mặt trời là một ngôi sao chiếu sáng cho khắp cả vũ-trụ từ thiên-vạn-cổ nào tới nay, nó phải làm việc nhiều hơn hết, tự nhiên mỗi ngày phải yếu sức đi lần hồi. Nghĩ coi mặt trời chiếu khi nóng của nó ra trái nấy triệu thế kỷ nay, mà mỗi ngày nó mất đi 360 ngàn triệu ton (360 milliards de tonnes), bảo

Qua năm 1939

CHÚNG TA CHẾT HẾT

CHÚNG tôi không hề có ý tru ếm loài người mà trong đó có cả chúng tôi; cũng không hề muốn phạm vào đạo luật « tin tức giả dối » (Fausses Nouvelles) của chánh-phủ Bình-dân là đạo luật bày ra chỉ để trừng phạt ai kia, chớ những báo như Humanité và Populaire vẫn đăng tin tức giả dối thì không sao hết.

Mấy tiếng đề làm tựa trên đây là của một nhà bác học Đức làm giám-đốc Thiên-văn-dài Francfort sur-le-Mein mới nói vài tháng nay sau khi xem xét thiên tượng thấy sự lạ lùng sao đó.

Ông nói một cách quả quyết với những lý thuyết khoa học rã rài, nhưng đến đoạn nói chung với hơn loại thế-gian thì có thể tóm tắt lại như vậy:

« Các ông lo sợ thua huân vì nỗi thương mại và kỹ-nghệ vẫn ế ẩm, nguy nan; nạn thất nghiệp vẫn còn đầy dẫy. Nhiều ông lại còn lo sợ thế-giới chiến-tranh và những cảnh tượng khiếp sợ của nó nữa.

« Tôi xin các ông cứ việc yên tâm, vì những cái đó không có nghĩa lý gì đối với cái mà các ông sẽ thấy nay mai đây.

« Qua năm 1939, quả đất sẽ tiêu diệt, tự nhiên các ông cũng phải tiêu diệt luôn với nó...

« Nếu các ông có mắt đề-nó, có tai để nghe, thì có lẽ các ông đã nhìn biết rằng trên quả đất ta ở lâu nay có mấy cái hiện-tượng dị-thường ra thế nào?

« Rồi đây khi hậu trên địa-cầu sẽ biến đổi thình lình; các núi lửa sẽ nổi dậy làm rung rinh trái đất; thủy triều ở nhiều xứ mé biển Thái-bình-dương sẽ đứng lại mà không ai hiểu vì lẽ gì; gió bão tứ tung; nước biển cuộn cuộn dâng lên và đánh tạt vào bờ, đất ta vô hại đó. Người ta cứ « lòi cuốn hết cửa nhà hơn vật theo nó; tất cả những cái « nguy biến ấy đều do một ngôi

sao đang phăng phăng rớt xuống trái đất với một sức mau ghê gớm, tính ra đến 1939 tới đây thì nó làm trái đất mình tiêu tan ra tro bụi. « Các ông không có thể gì cản nổi tránh nỗi cái nguy này. « Vậy thì các ông chỉ nên cam chịu thiên-số bất khả đào, và trước mặt ta còn sót lại ngày « giờ nào thì ta nên sống vui « về lấy ngày giờ ấy nữa thôi... « Than van lo ngại làm chi vô ích ! »

☐

Cái tin dễ sợ chưa?

Sang năm có ngôi sao đụng nhau với trái đất làm trái đất tan bẽ, không còn gì ráo. Hèn gì có ít nhiều vị độc-giả — có hội-đồng, có nghiệp-chủ và có những viên chức bậc cao chớ phải hạng thường dân — chắc đã nghe nhà bác-học nói từ hồi nào nên chỉ các ông đọc báo « MAI » từ 1er Septembre 1937 đến giờ chưa chịu trả tiền, nhà báo cậy sở Bru-chánh đòi dùm cũng không trả. Vì các ông tin chắc qua năm 1939 trái đất tan bẽ, thì chúng tôi với các ông « đồng quy vu tận » có xài được tiền đâu mà phải trả làm chi?

Nhưng mấy nhà thiên-văn bác-học la kham sợ hoảng vậy chớ, qua năm 1939, địa cầu hơn loại ta chưa đến nỗi sứt mẻ đâu.

Ông giáo-sư Louis Pelletier nước Pháp bảo chúng ta cứ việc lạc-quan, đừng sợ gì hết. Cái sự trái đất bị một ngôi sao chổi (comète) đụng nhằm chỉ là một hiện-tượng xưa nay thường có, và lại vô hại cho trái đất mình đây. Xa là năm 1861 đã có một lần, ngôi sao khổng-lồ lang bang đi gần trái đất mà có đụng chạm gì đâu. Gần thì mới ngày 9 octobre 1933, ngôi sao Giacolini tan rã, có rớt những mảnh mún xuống đất ít nhiều mà trái « tung; nước biển cuộn cuộn dâng lên và đánh tạt vào bờ, đất ta vô hại đó. Người ta cứ « lòi cuốn hết cửa nhà hơn vật theo nó; tất cả những cái « nguy biến ấy đều do một ngôi

nó không tiêu mòn hơi sức sao được.

Bởi vậy nhà thiên văn đại-danh nước Hồng-Mao là Jeans tiên-sanh gọi mặt trời là ông lão già khú. Theo sự quan sát của ông thì « không còn bao lâu nữa » mặt trời hết cả khi-nóng. Nghĩa là nó sẽ như ngọn đèn hết dầu như bếp lò hết than mà phải tắt đi. Chừng đó ở mặt đất mình đây sông biển đặc cứng, cây cối điêu tàn, bao nhiêu động vật và loài người lạnh cứng mà chết ráo.

Nhưng chúng ta phải hiểu tiếng nói của các nhà thiên-văn hễ các ông nói « không còn bao lâu nữa » nghĩa là muốn nói « mấy ngàn triệu năm sau ». chớ không phải năm tới năm kia gì đâu.

Nếu thiết có luân hồi chuyển kiếp thì cái thân chúng ta có thể chết đi sống lại trên địa-cầu này đến mấy muôn triệu kiếp luân hồi, chắc vẫn còn thấy vô trụ này y nhiên, trái đất chưa tan, mặt trời chưa nguội!

V. X.

Bệnh Phong - ngứa

Các thứ phong độc ở trong máu mà biểu ra các chứng bệnh ngoài da như là:

Nổi mọt có giẻ cùng mình, dưới hám bàn tọa, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa ngăm, hay là da thịt bông sưng tề, nổi cục đỏ hăm, ngứa theo kẽ tay, có mọt trong bồng, da lòng bàn tay hoi xười, da mặt sần, đau lưng, mỗi xương hảy uống thuốc.

Phong Ngứa Nhơn-Hoàng Thủ tiên các thứ phong độc, phong ngứa lọc máu trở lại tinh sạch, ngứa được bình phong đơn, giải được gốc độc bệnh phong tinh, trẻ nhỏ có ghẻ lở, ghẻ ngứa, nổi u nổi giẻ dùng rất công hiệu.

Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được giá mỗi gói 0,600

Nhà thuốc NHƠN-HOÀNG 15, Amiral Courbet — Saigon Gởi lãnh hóa giao ngân mau lệ từ 2 hộp sắp lên.

PHÂN ĐAU VỚI CUỘC ĐỜI

TRONG một gia-đình nào được đông đảo và mạnh khỏe thì thật là hạnh phúc và qui nhứt trong đời. Dầu cho dù sống không giàu có hơn người, trong gia-đình bao giờ cũng được vui vẻ.

... Muốn tìm những hạnh phúc ấy, không đâu xa, nó chỉ ở gần một bên ta, nhưng tại ta lãnh đạm không quan tâm đến... ấy là tinh thần và sức khỏe.

Vậy ta cần phải lo cho sức khỏe và tinh thần được đầy đủ luôn, thì dầu cho ta phải vì chén cơm thường bữa, buộc lòng phải làm lụng suốt ngày hầu phần đầu với cuộc đời "mạnh dạn yếu thua" ta cũng không biết chán.

Qui độc-giã muốn chiếm được cái kết-quả tốt đẹp và chắc chắn ấy tôi xin vui lòng giới-thiệu một phương thuốc bổ SÂM-NHUNG-DƯỢC-TINH hiệu THIÊN-THẦN (giá 0\$60).

Qui ngài nên dùng thử 1 ve sẽ thấy ăn ngon, ngủ khỏe, sức lực mạnh mẽ hơn xưa bội phần... thật là một thứ thuốc bổ thần, bổ huyết, thêm sức lực hay dễ nhứt, khắp Viên-đông đều nghe tiếng.

Nhưng qui ngài nên để ý, vì có nhiều thứ Sâm-Nhung-Dược-Tinh của hiệu khác cũng mượn tượng nhưng không công hiệu chi hết, nên nài cho được thứ SÂM-NHUNG-DƯỢC-TINH hiệu THIÊN-THẦN của nhà thuốc W... 40 rue Viénot SAIGON, mới thật hoàn toàn công hiệu. Người lớn, trẻ em đều dùng được mà nhứt là đàn bà có thai hoặc sau khi sanh đẻ, dùng nó pha với rượu uống sẽ được phục sức một cách mau lẹ.

B. H. Saigon

Nếu trong gia-đình của qui ngài có người ho, nên cho uống ngay 1 ve thuốc nước ngọt PHÉ-SANH-KY cũng hiệu Thiên-Thần thì chứng ho sẽ dứt tuyệt.

Qui ngài đã thấy chắc chắn

Sâm - Nhung Bổ -
Thận - Tinh

hiệu «ME CON» 1 ve 0p. 60
trị đau lưng, mỏi mệt, di-tĩnh,
mộng-tĩnh, huyết-tĩnh, dai dèm,
tĩnh-thần suy, sức lực kém.

Bổ-Đào-Tiên chỉ khái lộ
Công hiệu linh-nghiem thể nào?

Thì thứ thuốc
hiệu «ME CON» 1 ve 1p.50 uống
nhiều ngày trị ho lao trong ba
thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn,
mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-
toàn công-hiệu chắc chắn.

* Nhà thuốc PHỤC-ĐĂNG
130, rue de Paris—Cholon
Téléphone N° 30.383

Dịch dùm cô BICH-LAN 2 bài thi của chí-sĩ CAO-LY

Diễn-Tâm-thi

I.— Nước củ tim đâu, khóc
chứa xong,

Xanh um ruộng lúa, nở nào
trông!

Tử sinh mấy kẻ cho tròn vẹn,
Hào kiệt không nơi để vầy
vùng.

Sông núi còn nguyên phong
cảnh trước,

Mặt mây thấy lũ vợ hầu đông
Bốn ngàn năm giấc ta đã tỉnh,

Khúc «Đại Phong» ca, xót nỗi
lòng!

II.— Nước mắt, vua băng đau
đơn thay!

Giòng sông vết máu hầy còn
đây.

Khôn quên chém giết hời năm
trước,

Vân thấy mây mù đến thừa nay
Trơ nạm da xương, thương

xích tử,

Uống rơi đầu sọ khóc anhtai.
Thù sâu biết đến ngày nào trả?

Không lẽ hồn vàng gọi chẳng
hay.

LIÊN-SANH
(Rach-gioi)

I — Tim đâu, cho thấy khóc
đồng-đà?

Ruộng lúa xanh rì chẳng nở
qua,

Gánh nặng những toan liệu
sống thác,

Chi to không chỗ dấy can qua,
Non-sông y dấu triều đình cũ,

Nhơn vật nay như gái dĩ già,
Giấc mộng bốn ngàn năm mới
tỉnh,

Đau lòng g hát khúc đại-phong
ca,

II — Vua nước luân vong,
chuyện hời-ôi,

Giòng sông còn nhuộm máu
hồng trời,

Năm xưa giết chóc không ghi
xiết,

Trước mắt mây mù vẫn chưa
thôi.

Con-đỏ da -đen trơ xác ốm,
Anh-tài chí-sĩ lắm dầu rơi,

Cừu sâu, muốn trả bao giờ trả.
Hồn giống da vàng khá tỉnh
hồi,

Dương-van-Binh
Tânchâu

I.— Đồng-đà đâu tá để than van
Lúa mọc xanh rì ngăn bước
sang

Thuốc ĐIỀU KINH
trị bệnh kém huyết
của đàn bà
hiệu Nhành - Mai

Uống thuốc này vào máu huyết điều hòa, hết
xảy xam, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng
kỳ, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau
về chứng máu huyết dần nặng thế nào, uống
thuốc này được vui lòng lắm, qui bà sẽ khỏe
tạng vô cùng. Giá mỗi ve 0p.50. Khắp nơi có
bán, các chỗ bán thuốc Nhành Mai đều có bán.
Mua sĩ lời nhiều do nơi Nguyễn-văn-Lượng
Boite Postale n° 336 Saigon hoặc nơi tiệm có
Nguyễn-thị-Kính Chợ-mới Saigon, hoặc các ga
xe điện có bán. Mua lẻ do nơi các đại-lý.

Thuốc HO BỔ PHỐI
hiệu Trái Nho giá 0p.15

Trị ho đại tài. Có bán khắp
cả Đông-pháp, do nhà thuốc
N hành Mai phát hành.

Sống thác việc đời ai tròn vẹn
Anh hùng cứu nước khó lo
toan.

Non sông để dấu còn y tiện
Khăn yếm thay tuồng lắm dở
đang

Trong bốn ngàn năm vừa tỉnh
giấc

Đại-phong ca vịnh họa sầu tan

II.— Khá thương chúa mất
nước tôi bởi

Giọt máu sông còn chảy khắp
nơi

Chém giết qua rồi khôn nỗi
nhắc

Mù mây từ đây vẫn chuang
Chạnh thương con trẻ xương
da học

Luống khóc người tài đầu óc
rơi

Cừu lớn ngày nào cho dặng trả
Há không chóng tỉnh hời hờn
ơi!

LE-TAN-CHUC
Ancien Ban Biên
Longtiên Calay

I — Đồng Đà mi hời biết đâu á.
Lúa rậm nền xưa chả nở qua.

Sống chết mấy ai tròn trách
nhậm.

Anh hùng nào chỗ động can
qua.

Non sông đất cũ năm sờ đó,
Nhơn vật ngày này khiếp
nhược mà.

Giấc ngủ bốn ngàn năm mới
tỉnh

Đau lòng nên mới phải kêu la

II — Nhà tan nước mất khá
thương ôi!

Giọt nước giòng sông lụy sụt
sùi.

AI MUON HỌC THÊM PHÁP-VĂN?

Xứ mình hiện giờ, mỗi việc gì cũng phải dùng tiếng Pháp
và giao thiệp với người Pháp hằng ngày, mà học lực Pháp-văn
mình kém, nhiều khi bực tức. Giờ phải học thêm mới được.

Vậy thì cái tin này quý-vị mừng lắm.

Ông NGUYỄN-PHAN-LONG sẵn lòng dạy học Pháp-văn bằng
thơ (par correspondance), bằng cách rất dễ hiểu và mau lẹ tới.

Tiền học mỗi tháng 10p. Viết thư xin thọ giáo và đóng tiền
học tại địa-chỉ : n. 11 rue des Jardins Saigon.

Có đều xin quý-vị hiểu rõ rằng cách học này chỉ để riêng
cho những người lớn tuổi, hay đang làm việc và sẵn có học lực
khá khá, giờ muốn học thêm cho giỏi, hoặc để đi thi bằng cấp
trung học hay thi lên ngạch trên (cadres supérieurs) trong các
sở của Nhà-nước. Những người học còn kém, cùng là anh em
đang học các trường công trường tư, thì ông Nguyễn-phan-Long
không nhận dạy. Xin miễn viết thư.

M.

DU'-THANH
BAZAR SINGAPORE

138 rue Colonel Boudonnet
(ngang ga xe lửa Mỹ) Saigon
TÉLÉPHONE : 24.358

Bốn hiệu có bán đủ các
thứ chén đĩa Tây, Tàu,
Annam kim thời, máy hát
đủ thứ, đĩa hát, các hiệu
Béka, Colum ia v.v. Filtre
lọc nước giần tiện, mỗi giờ
có thể lọc 5 litres ; giá 5
đồng. Cho mượn đồ sành
đủ các kiểu dùng trong
các đám tiệc Tây Nam.

LAIT
LE PATRE
OVOMALTINE
R. MOITTESSIER-SAIGON

Một vị phước tinh cho bệnh nhơn

Chúng tôi xin giới thiệu ông
HUỲNH HƠN, thầy thuốc người
Tàu, làm nghề thuốc trên 30 năm.
Nhờ làm lâu mà được nhiều kinh
nghiệm, cứu bệnh dễ dàng, nên
được phép Chánh-phủ cho ông
cấp bằng làm thuốc ở tỉnh Gia-
đinh. Kể từ nay ông sẵn lòng
cứu bệnh cho toa mà không ăn
tiền. Vậy ai có bệnh, cứ đến ông
sẽ hết lòng điều trị, bất luận
giàu nghèo. Ông trị đủ các bệnh,
nhưng chuyên môn nhứt là máu
huyết đàn bà, bệnh tử cung và
bệnh đường kinh. Lại giỏi về
bệnh ho lao, sức huyết và bệnh
siêng, bệnh phong tình, bệnh
nhảy mũi.

Nhớ đến số nhà 47 đường
Eglise ở ngang ga Bà-chiếu, có
treo tấm bảng lớn đề chữ
HUỲNH-HƠN thầy thuốc.

100 người bị hết 99 người

Trăm người như một, ai ai
cũng bệnh, bệnh di-tĩnh nó làm
cho con người khó chịu bần thần
mỏi mệt, đầu nặng, lưng đau,
xương nhức, ăn ngủ không được,
hay hồi hộp và dai dèm, mọi việc
đều chán nản, có khi biến ra
nhiều chứng bệnh khác nữa,
bệnh di-tĩnh rất nên nguy hiểm.

Vậy ai có bị bệnh di-tĩnh,
mộng tinh, muốn ngừa trước và
chắc chắn khỏi hẳn. Nhớ tên
thuốc BỔ-DI-TINH hiệu ĐỨC-
TRỌNG là một thứ thuốc gia-
truyền chuyên trị bệnh di-tĩnh,
đau thận rất linh nghiệm bấy
lâu nay, uống thường nó làm
tĩnh sung thận bổ, ăn ngủ được
nhiều, chứng di-tĩnh, mộng tinh
đau lưng đều hết tuyệt. (Thuốc
này linh nghiệm cấp kỳ, uống nó
dầu có mơ-mộng với đàn bà cùng
không ra nữa). Mỗi ve 1p.00.

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG
sở 280 đường Dellefosse
Xóm cũ CHOLON

(Trường học Xóm cũ đi tới 100
thuốc) Đề bán tại Ng-thị-Kính góc
Chợ mới Saigon. Đức - Thắng
Dakao và khắp nơi.

tuyệt vọng

Trường thiên tiểu-thuyết của PUCHO

(TIẾP THEO SỐ BÁO 45)

Chiếc xe Rit-le chạy vùn vụt trên con đường đá đỏ. Bỗng đâu phía trước đường, một đám đông người đứng cản ngang và dang tay ra dấu hiệu ngừng.

Mãng vàng lời bẩm máy lại mà mặt mày tái xanh, anh nghĩ thầm, có lẽ đến đây là đời của cô Kim-Huê sắp liêu kết. Trái lại cô Kim-Huê không lộ vẻ sợ sệt, lại vỗ vai anh và chỉ cái xe bò chờ rơm ngả năm chính chông ngoài đường và biểu anh xuống phụ đỡ cái xe bò qua một bên rồi sẽ đi. Rồi không đầy ba phút đồng hồ, chiếc xe hơi màu đỏ đã từ giữa đám đông người đang ngóng theo luồng bụi mà trầm trở cái cửa chỉ của anh sắp-phơ.

Gần tới Biên-hòa, bình chưa sáng cũng gần khô. Mãng tính ghé chợ mua nhưng anh sợ vào đó chắc phải bị mắc lưới pháp-luật. Còn lương lự chưa biết tính làm sao, bỗng đâu anh thấy tấm bảng đỏ của một hiệu bán sang ở gần đó, anh tỏ ý cho cô Kim-Huê biết, rồi cho xe ngừng bên tiệm.

Sáng đã đỏ, Mãng móc tiền ra trả, chợt đâu anh nghe sau lưng có người vỗ vai mình, anh day lại nhận người ấy là bạn anh — thầy Kỳ Biền.

Mãng bắt tay chào thầy Biền mà sắc mặt có vẻ ngượng.

Thầy Biền, bộ tịch lúc này không phải như bữa gặp Mãng tại nhà giấy thép Saigon, mà cũng không vui cười mừng rỡ như lúc được tiền của Mãng trả lại cho. Thầy ngó anh một cách lạ lùng rồi mở miệng muốn nói thầy lại dụ dụ. Mãng gấp đi nên chào qua loa rồi bước lên xe. Nhưng thầy Biền kéo anh lại, liếc mắt ngó cô Kim-Huê rồi nói:

— Anh Mãng! anh đi gặp làm phải không?

Mãng gật đầu rồi để chơn lên bàn đạp. Thầy Biền lại nói tiếp:

— Anh đi gặp mà vô ý quá! sao anh không gõ tắt số xe của hãng quảng mẹ nó đi cho rồi để tấm đó có hại cho anh, trong túi xe chỗ anh ngồi có hai tấm khác, vậy anh gắn vô rồi đi thì tiện lắm!

Ban đầu Mãng còn ngờ ngẩn sau anh hiểu ý, rồi làm y như lời bạn. Xong xuôi, anh móc túi trao cho thầy Biền một tấm giấy bạc nhưng thầy lắc đầu và hỏi anh hãy đi mau mau. Thầy trả ơn cho Mãng về cái cũ chỉ của anh ở nhà giấy thép lúc trước đó.

Cô Kim-Huê không hiểu thầy Biền là ai mà tại sao lại biết chuyện làm của cô, lại bày biểu khôn đại cho Mãng như thế. Đến chừng xe chạy được chừng

mười thước cô ngoai đầu dóm lại thì thấy con người bí-mật ấy vẫn còn đứng chỗ bán sang hai tay thọt vô túi quần, mắt ngó theo mà miệng cười ra vẻ đắc chí...

Lo chạy trốn chết, rên cả hai đầu quên đói quên mệt, đến chừng ra khỏi Biên-hòa thì trời đã quá nửa chiều, Mãng nghe trong mình mệt mỏi lắm mà bụng lại xót xa khó chịu, anh biết ngay là bệnh cũ muốn phát ra chứ không chi lạ. Anh cho xe chạy chậm lại và hỏi cô Kim-Huê muốn trở lại Biên-hòa ăn cơm hay là phải đi luôn lên Baria. Cô biểu anh liệu tính dùm chứ cô cũng mệt mỏi mà trí bối rối lắm làm sao như định được. Nghe cô phú thác cho mình cái quyền tự do anh mới nói:

— Trời cũng gần tối rồi, nếu đi luôn lên Baria thì tôi không chắc có chỗ nghỉ ngơi cho cô. Theo ý tôi tưởng, mình nên trở lại Biên-hòa rồi sẽ tính chỗ đi mãi trên con đường không bờ bến, tôi e không sớm thì muộn mình sẽ gặp đều trở ngại chứ không khỏi.

Tuy anh đã được quyền của cô ban cho nhưng cái lý của anh vừa mới bày tỏ chưa nghe cô tán thành, anh phải hỏi gọn lại.

— Có tính sao?
Thở ra một hơi dài, cô nói:
— Tôi đã bảo anh cứ tự tiện mà.

Vài phút sau chiếc xe Rit-le đã chở anh Mãng và cô Kim-Huê tới Biên-hòa. Trong lúc chạy ngang nhà hàng Thanh Thanh, Mãng để ý thấy giờ ấy khách rất thưa thớt mà trong 2 cái ga-ra kế bên lại không có xe nào choán chỗ nên anh tìm đường cho xe trở lại, rồi cho xe chun đại vô nằm trong ga-ra. Bởi nhà hàng chạy ra tiếp rước, anh làm oai và bảo dọn hai căn phòng, nhưng cô Kim Huê cản lại bảo dọn một căn mà thôi, miễn là lựa một căn nào rộng rãi mát mẻ là đủ. Cô trách nhỏ:

— Anh làm như vậy, không sợ chúng nghi hay sao? Huống gì...

Nói đến đó cô phải ngưng, vì anh bồi đã trở ra mời khách lên phòng.

VII. Chuyện nhà

MẶT trời đã khuất hẳn, đèn điện sáng lóa từ trong nhà hàng cho đến ngoài sân.

Cảnh buồn bã vắng người lúc ban chiều bây giờ trở lại rộn rục vì khách đến ngồi ăn đông đúc. Phía trong góc che khuất

tầm bình phong, Mãng và cô Kim-Huê ngồi đầu mặt nhau ăn uống xem ra có vẻ thanh thoi và sang trọng cực kỳ, làm cho

những người để ý tưởng lầm là một cặp nhân-tình, hoặc giả một đôi vợ chồng đương cùng nhau chung hưởng hạnh-phúc của trời ban cho, chứ đâu có đề cả hai đều ở trong vòng hoạn nạn, nguy khốn.

Bữa cơm đêm nay nhiều thức ăn vật uống, có kẻ bưng người hầu, nhưng Mãng tưởng không bằng bữa ăn lót lòng hồi sớm mà tự nơi tay cô Kim-Huê dọn cho chàng ăn. Trong óc nảy sinh cái ý nghĩ như thế rồi cặp mắt anh bắt đề ý dóm chừng hai cái mé tóc lấp xấp bay dưới cái hơi gió của cây quạt máy chạy trên trần nhà, cái gương mặt trắng trong vẫn còn có vẻ tuyệt vời, tuy rằng đã bị cái vẻ rầu lo quá sức che lấp.

Trộm nhìn, trộm nghĩ, rồi một cái ý tưởng xa vời làm cho quá tim anh đập mạnh một cách khác thường, dường như trong ấy có một nhóm lửa vô hình đã muốn bốc cháy.

— Nguyễn-văn-Mãng! Thăng vô nghiệp! Thăng ăn trộm đồ! Mi biết nghĩ đến đó? Đừng! Hãy tự xét lấy thân. Nếu mà cô Kim-Huê hiểu được lòng dạ đề tiện của mi thì làm sao mi giúp cô đứng minh oan, làm thế nào mi trả ơn cho cô!

Mãng đương bị lương tâm trách móc, bỗng chợt cô Kim-Huê kêu chơn anh và hỏi nhỏ:
— Anh toan tính điều gì mà lắc đầu, mà nhiều mây, không nói cho tôi nghe, mà coi bộ buồn dữ vậy? Hay là anh ăn năn vì anh giúp tôi...

Nghe hỏi, Mãng dụi mình, lúc còn ở nhà, khi ngồi trên xe

CLINIQUE PELLERIN
93, RUE PELLERIN

DOCTEUR TRẦN-VĂN-BỒ Tél.: 20.912

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa mặt riêng, mỗi phòng cho người dễ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khi cụ dễ mổ và đẻ khó.

Coi mạch và trị bệnh: tim, gan, phổi, thận, và bao tử, ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà: tử cung, bạch đới.

Trị bệnh bằng điện khí: Diathermie.

• Phòng rọi kiển (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH: Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

nhưng anh hiểu ngay câu hỏi có lại dựa đầu vào vai anh mà chớ không đến đôi lẳng trí, anh lắc đầu và nói:

— Không phải vậy đâu. Cô nghĩ như thế là lầm. Cô phải gấp cảnh khổ bất ngờ, rồi trời khiến... khiến cho tôi biết được lòng dạ cô thật thà với cách đối đãi với tôi, tôi cảm ơn hết sức, nên đầu cho tôi có cực khổ với cô cách nào đi nữa thì tôi càng vui thêm nhiều chứ tôi đâu có buồn hay là ăn năn.

Lời nói nghe có ơn nghĩa, lại chan chứa cảm tình, mặc dầu trong lòng cô Kim-Huê băn khoăn với sự lo sợ, cô cũng biết cảm xúc vì lời nói của anh, cô cũng biết ngại câu hỏi của cô không đáng rồi làm cho anh phiền lòng chẳng? Bởi vậy cô liên tỏ lời ân hận và xin lỗi.

Căn phòng mượn ở trên lầu, phía sau và bên hông đều có cửa sổ mát mẻ, rộng rãi và đủ đồ dùng. Trừ ra một cái giường với một bộ ván lót đầu mặt nhau, lại còn có cả tủ đựng quần áo, có bàn rửa mặt, có bàn ghế sắp theo thứ tự.

Từ lúc gặp cô Kim-Huê, Mãng có dịp từng bằng âm cô trên tay

điễn.

(Còn nữa)

MỠI PHÁT MINH DỒI HÌNH NGU'ỒI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỬU-HOÀN Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong đơn cù.

HÔI-HOÀ-TẾ Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có đáng hình bệnh như ở nơi báo Điện-Tin rồi Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng thấy đổi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỒ-HUYẾT: Trị tuyệt bệnh: đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tề đó, mặt mày tay chơn nó làm như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỒ: Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng mề, đầu hay chân vàng, ngồi làm việc thận hư, hề uống vô thì thấy khoẻ và công hiệu liền.

ĐỒI S C NGƯỜI: Thuốc NGUYỄN-ĐỨC bỏ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bổ, không phá không hành, không di tinh, không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lục-châu và Saigon qui ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu hoàn: mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bồ: mỗi hộp giá 0p.40
Sưu Phong Bồ Huyết: mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bỏ Á-phiện: mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯỜNG

số 17 đường HUỖNH-QUANG-TIỂN (Cầu Rạch Bần) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

DAINAN KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG
7 et 9, Rue G. Guynemer — SAIGON
M. MATUSITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆU "AU JAPON"

SAIGON HANOI PNOMPENH
46, Rue Viénot 83, Rue des Paniers 2, Rue Ohier
BÁN ĐỦ CÁC THỨ HÀNG HÓA NHỰT - BỐN

**Đĩa
BEKA**

Đĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rõ rõ như thứ khác

Đĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba háng bõ

Tròng đỏ	Phước.Cường Cô ba Xuân Vạn.thành.Ban (Hát bộ) Hát d ệu Bắc
Tròng xanh	Trần.Đất Phước.Cường Hát điệu Bắc Ca điệu Huế
Tròng đen	Huỳnh.Kỳ (Có Phụng - Há)
Tròng tím	Trần.Đất Múa bông Kính Phật Nói Thơ Hát Bộ
Tròng vàng	Đại Phước.Cường Phụng.Hảo Tài Tử kim thời Hát Bộ Ca điệu Bắc Ca điệu Huế

HÃY ĐÓN MUA ĐĨA BEKA ĐẶC BIỆT TÀI TỬ XUẤT SẮC

Institution HO-VAN Rachgia

(cycle primaire complémentaire)

Directeur HỒ-VĂN-THỌ

TRƯỜNG TU « HỒ VĂN » RACHGIA

Dạy từ lớp đồng ầu đến lớp nhứt thì sơ-học

Trường HO-VĂN là trường tư thục lớn nhất ở Rachgia. Phụ huynh học sanh rất tin cậy, nên tron 4 năm, trường càng ngày càng phát đạt và mở mang luôn. Hằng năm được kết quả tốt đẹp trong kỳ thi. Giáo-viên toàn là người có dạy lâu năm nơi các trường công và tư, kinh nghiệm nhiều và đủ tư cách giáo hóa trẻ em.

HỌC PHÍ NHẸ

KỶ LUẬT NGHIÊM

Từ trường ngày 1er AOUT 1938

RƯỢU BỒ MẠNH

NÉO - TONIO

Của Bác sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngũ khỏe, Bỏ sức, Vượng thần, Trị rét, Ngừa Lao

Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng đặng.

Bán tại: **PHARMACIE KIM-QUAN**
90 Bonard SAIGON

Son thoa môi THO RADIA

Cặp môi lại còn dịu dàng hơn da mặt.

Bởi vậy phòng thí-nghiệm THO RADIA theo phương-pháp khoa-học chế ra son thoa môi đã đẹp lại đúng phép vệ-sanh.

Son thoa môi THO RADIA bôi rất dễ, không làm khô và dày môi, giữ cho cặp môi dặng luôn luôn dịu dàng và đẹp đẽ. Son thoa môi THO RADIA để trong một thứ bao đẹp và tiện, có thể dùng mãi dặng.

Cónăm màu khác nhau dặng quý bà quý cô dùng theo ý muốn :

Màu cam, màu hơi đậm, màu đậm, màu hơi thắm, và màu thắm

CÓ BÁN Ở TẤT CẢ CÁC NHÀ THUỐC TÂY

Cách trị bệnh HO, lâu mau nặng nhẹ thề nào cũng tuyệt

bởi tại phổi yếu, nóng, ho phong, ho cảm, ho ban đều uống đặng. Nên uống :

BỒ PHẾ CHỈ KHẢI TẤN
MỖI GÓI : 0\$10

Trẻ em nhỏ ho :

NHI KHOA CHỈ KHẢI TẤN
MỖI GÓI : 0\$10

Đàn ông ho, tỳ phế khí suy, phổi yếu mà ho, hoặc đàm nhiều ít mà ho, hãy uống :

NAM KHOA BỒ KHÍ CHỈ KHẢI HOÀN
MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Đàn bà bởi sản hậu mà ho, ho đàm xanh hay vàng, hãy uống :

PHỤ KHOA BỒ HUYẾT CHỈ KHẢI HOÀN
MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho rang tức ngực, ho không đàm, hãy uống :

LỤC LONG THANH PHẾ HOÀN
MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho ra máu như : thổ huyết, lạc huyết, ho máu vướng theo đàm, hãy uống :

ĐÔNG GIAO BÁC BƯU HOÀN
MỖI HỘP 3 HOÀN : 1\$00

của nhà thuốc danh tiếng **YO-VAN-YAN THUDAUMOI**

Thái Bình Hoàn

(Trị ho lâu)
Đám lạnh
tích-tụ trong
Phổi sanh
trùng-độc, ăn
phá chất Phổi

đi. Bệnh nhơn ho nhiều, nhưt
là về đêm, khạc ra có chỉ máu
trong đàm, chỉ kỳ thiệt là mãnh.
Phổi lụn vận bị vi-trùng ăn lờ
ra đó. Con người lần lần ốm
gần như bộ xương, bản thân
đá được, biếng ăn biếng ngủ.

Thuốc THÁI-BÌNH-HOÀN của
nhà thuốc Đại-Đồng làm mát trái
tim bổ Phổi, trừ đàm, chữa lạnh
các vệt tích ở Phổi, dứt chứng
ho lâu ngày, ngừa được bệnh
lao.

Mỗi hộp 1 p. 50
Số bảo chế ĐẠI-ĐỒNG
96, rue Pellerin -:- Saigon.

Nên đề ý

Quý ngài muốn có đồ trang-
sức vừa đẹp dễ, vừa tối tân,
vừa rẻ tiền, chỉ đến tiệm BA-
QUAN sẽ có đủ đồ, cho quý ngài
lựa chọn. Chỗ đáng tin cậy.

BA-QUAN
58 rue Vannier

Chuyên môn mai và bán hột
xoàn mới Đức-Quốc.
Ngang hông kho bạc. Chợ-củ Saigon

Nên tin hay không?

Một cái thầy-ma đứng dậy
đi uống rượu cô - nhát

Hề vợ đi lấy trai thì
chồng cứ việc cắt mũi

Hôm tháng 6 rồi, ông nghị-
viên thành-phố Mostar,
ở nước Nam-tư-lạp-phu (You-
goslavie), tên là Hamso Justiche
đã chết lần thứ nhì.

Chuyện kỳ quái như vậy.
Số là hồi năm 1912, ông Jus-
tiche đau bệnh trái tim, đến đời
chết ngất; các đốc-tor tới xem
xét, đều bảo là ông ta chết thiệt
rồi, ký giấy cho phép chôn.
Gia-nhơn mua quan-tài và làm
lễ tống táng.

Nhưng lúc người ta sắp hạ
quan-tài xuống huyệt thì nghe
bên trong vùng vẫy đập phá
rầm rầm và có tiếng kêu la dữ.
Bao nhiêu người đi đưa đám
đều sợ xanh mặt, có giò chạy
ráo. Duy có mấy người đánh
bạo, đứng lại, lập tức mở quan-
tài ra, thấy ông Justiche ngồi
dậy tỉnh táo và nói:

— Tôi có chết đâu mà chôn
tôi.

Rồi ông đứng dậy xằng xái
đi ra quán rượu gần đó, uống
một ly rượu cô-nhát.

Từ đó ông sống luôn một
hơi 26 năm, mạnh khỏe, vô bệnh,
cho đến hôm tháng rồi mới là
chết thiệt.

Xử Ấn-độ hiện giờ, có một
quận — Vaziristan — ở
miền núi non hiểm trở về phía
bắc, vẫn giữ lại những tục lệ
gớm ghê đối với đàn bà con gái
bất trinh.

Thiệt vậy, ở đây hề đàn bà
có chồng mà đi lấy trai, thì tục
lệ cho phép anh chồng cứ việc
cầm dao theo ngay mũi chị vợ,
không nói một hai gì hết. Tục
này từ mấy ngàn năm xưa,
đến giờ vẫn còn.

Nhờ vậy mà có một thương
gia Hồng-mao làm giàu. Anh
Hồng-mao đến quận này lập
tiệm buôn bán, thấy vậy liền
sanh ra ngón đầu cơ khôn khéo
là mua những mũi già, làm
bằng cao-su, từ bên Luân-đôn
đem qua. Đàn bà xúm lại mua
đồng lăm, vì nhiều anh chồng
tha thứ cho vợ, cho phép vợ
đi mua cái mũi cao-su để gắn
vào chỗ cái mũi thiệt đã bị cắt
đi. Nhà buôn Hồng mao này bán
mỗi cái mũi năm bảy chục, một
trăm không chừng.

Phải bán giá mắc, vì anh còn
mất công chế-hóa lại cho cái
mũi cao su cũng có màu đen lợt
như màu da Ấn-độ, chứ mũi cao
su ở Luân-đôn người ta chỉ làm
màu trắng cho người Tây-phương
mà thôi.

Cái số của cô chắc là
già đời không chồng!

Một cô thiếu-nữ ở Riga,
xứ Lettonie, mỹ danh
là Tamasa, từ hồi lớn lên tới
giờ kén chọn đã nhiều mà chưa
lựa được một người nào đáng
cho cô lấy làm chồng

Sau khi đã dùng thiên phương
bách kế mà không thành công,
cô bèn quyết định dùng tới cách
này: bỏ một tấm ảnh mình và
một bức thơ tình vô trong cái
chai, gắn kín lại, rồi thả chai
ấy xuống biển Baltique.

Làm cách ấy — như kiểu cung-
nữ bên Tàu ngày xưa « lá thăm
đề thơ » — cô trông mong duyên
số khiến xui cho có một chàng
thanh-niên triệu-phủ hay tài-hoa
nào bắt được cái chai, sẽ tìm
đến cô mà cưới làm vợ.

Than ôi! có lẽ trời sanh ra
cô có số già đời không chồng
hay sao mà sự hy-vọng chót của
cô cũng đi tuốt lốt. Mới đây các
báo ở Riga đều đăng tin rằng có
người vớt được cái chai ấy ở
mé biển xứ Esthonie, mà người
ấy là một vị ngư-ông đã lớn
tuổi và có vợ với năm sáu đứa
con rồi.

Cà-rá đàn ông kiểu đẹp, khéo lạ, nhận hột xoàn
mới rặng 2 chỉ bạc pha vàng v, không đen có
giấy bảo kiết

Chevalière en ^{5 700} argent platine
garantie absolument inaltérable

Nhiều kiểu chọn lựa. Gởi lãnh hóa giao ngân. Nhờ cho ni ngôn tay

QUAN-CHUA

Chế cà-rá đàn ông 21, Amiral Courbet -:- Saigon — Tél.: 21.616

+ Phòng khám bệnh Đường +
+ đường và Nhà bảo sanh +

Docteur HỒ-VĂN-NHỰT

Nguyên lương-y phụ-tá về bệnh đàn bà ở Đại đường đường
BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN-MÔN CÁC BỆNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH-SẢN

Trị các chứng bệnh: huyết bạch, đường kinh trời sụt, mất đường kinh, băng
huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trước, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh
sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rối kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà: DIATHERMIE, ELECTROCOAGU-
LATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 C et 9 D

Giấy thép nói n° 20.316

Sớm mai: từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều: từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi

DƯỜNG ĐƯỜNG và NHÀ-BẢO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-
NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION-
N° 123. Giấy thép nói n° 20.424.

Dường đường ở giữa ba mẫu vườn, đẹp đẽ, thanh-tĩnh, và có không khí tốt. Phòng
bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và thoáng mát. Có nhiều phòng tắm
riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cẩn mẫn và hợp vệ-sanh.

Kể từ 1er Juillet 1938

Vì muốn cho dễ bề mở mang hơn lên nhờ
đóng đồ bán ghê kim thời có danh tiếng

Atelier d'art "LUTETIA"

319, rue Lagrandiere -:- Saigon
đã dời về 478 rue Paul Blanchy
(khít bên Cầu-kiệu TÂN-ĐÌNH)

Đã từng chưng dọn cho quý chức như cụ Võ-Hiền Hoàng-
Trọng-Phu và quan Chánh tòa Trần-văn-Tý; sẽ dễ cho quý
vị được vừa lòng.

DOCTEUR NGUYỄN-VĂN-TIỀN
CÓ CAP BẢNG VỆ-SANH VÀ VI-TRÙNG-HỌC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat
hiện giờ dời tại số 16 đường Larègnère
Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bờ-rô, gần góc đường Chasseloup Laubat
và Larègnère chừng 20 thước) — SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH:

Chuyên môn BỆNH NGOÀI DA: lát, ghẻ, lở, lồi, phong,
đơn, ung độc, thẹo, mụn, bết, mục cóc v.v... BỆNH MÁU:
PHONG TÌNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu
sưng nơi cẳng, trĩ, mạch lưng, bạch, rết, kiết v.v... BỆNH
VỀ ĐƯỜNG TIỂU của đàn ông: CÁC THỨ LẬU, ống đái
teo, bông đái, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v... của đàn bà:
huyết bạch, tử cung, giây chằng, chùm trứng, kinh kỳ bất
thường, đau đôn v.v...

Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chúa nhật và
lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng rộng rãi, mát mẻ, thanh tịnh, vệ-sanh,
phòng tắm, phòng tiêu riêng, để cho bệnh nhơn ở xa muốn
ở tại nhà quan thầy cho dễ bề săn sóc.

Sáng lập đã 10 năm và đã làm đồn cho những thầy đồn có tiếng
như: Giáo Tiên, Ba Phở, Chơn, Ba Nén, Kéo, Cây, Kỳ, (hất v.v.)